

INFORME 2: ANÀLISI DE RELATS DE VIDA **Ciutat Vella (Barcelona)**

HEBE
PROJECT

Projecte de recerca "PROJECTE HEBE. L'empoderament de joves en la comunitat. Anàlisi de casos a partir de tres comunitats (HEBE-III). Projecte Ref.: PID2020-119939RB-100 finançat per MCIN/AEI/ 10.13039/501100011033"

Avís legal:

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons (CC BY-NC-ND 4.0). <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Autoria de l'informe

Paloma Valdívía

Asun Llena

Xavier Úcar

Anna Ciraso

Laura Corbella

Miquel Gómez

Núria Fabra

Lucas M. Martínez

Héctor Nuñez

Carles Vila

Sumari de continguts

1. Introducció a l'informe.....	5
2. Aplicació metodològica dels relats de vida	6
2.1. Disseny dels relats de vida	6
2.2. Selecció de participants en els relats de vida.....	7
2.3. Aplicació i desenvolupament dels relats de vida	7
3. Resultats.....	8
3.1. Bloc A. Dimensions d'empoderament.....	8
3.1.1. Taula de freqüències	8
3.1.2. Descripció de cada codi.....	8
3.2. Bloc B. Valoració de la comunitat	21
3.2.1. Taula de freqüències	21
3.2.2. Descripció de cada codi.....	22
3.3. Bloc C. Reflexió a la comunitat.....	28
3.3.1. Taula de freqüències	28
3.3.2. Descripció de cada codi.....	28
3.4. Altres codis.....	34
4. Síntesi.....	35
5. Bibliografia	36
Annex 1. Guió de relats de vida	37
Annex 2. Codis i definicions.....	40

Sumari de taules

Taula 1. Perfils de persones joves. Relats de vida	7
Taula 2. Perfils de persones joves seleccionades per relats de vida a Ciutat Vella	7
Taula 3. Freqüències de les dimensions d'empoderament en els relats de vida de les persones joves	8
Taula 4. Freqüències de les dimensions de valoració de la comunitat en els relats de vida dels joves	21
Taula 5. Freqüències de les dimensions de reflexió a la comunitat en els relats de vida dels joves.....	28

1. Introducció a l'informe

Aquest informe forma part d'una de les estratègies metodològiques portades a terme en el marc del projecte d'R+D+I «Projecte HEBE. L'empoderament de joves en la comunitat. Anàlisi de casos a partir de tres comunitats. Ref.: PID2020-119939RB-I00», finançat per MCIN/AEI/10.13039/501100011033/.

L'estudi que es presenta té algunes qüestions inicials que guien el seu treball i a les quals d'una manera o una altra s'espera poder donar alguna resposta: com influeix la comunitat en l'empoderament juvenil? Quines estratègies i recursos hauria de potenciar la comunitat per tal de facilitar l'empoderament juvenil? Quines sinergies s'estableixen entre els projectes socioeducatius amb finalitat empoderadora i el seu entorn comunitari? Quin és l'impacte dels projectes d'empoderament juvenil en les persones joves i en la comunitat?

Aquestes qüestions són abordades a través de diferents estratègies metodològiques. La voluntat és tenir present aquesta mirada multimetodològica per tal d'aprofitar específicament allò de particular que pot aportar cada proposta metodològica i escollir, d'aquesta manera, les qüestions més oportunes en cada cas. A la vegada, també es busca la complementarietat entre les propostes i la màxima garantia d'abast d'informació en la recerca.

L'informe que ara teniu a les mans recull de manera sintètica el treball que s'ha portat a terme per mitjà de la realització de relats de vida amb joves de la comunitat delimitada pel sector de Ciutat Vella (Barcelona). Aquest informe, juntament amb els informes d'entrevistes i de grups de discussió, forma el recull de dades que fonamenten i donen lloc a l'*Informe de comunitat: Ciutat Vella (Barcelona)*.

2. Aplicació metodològica dels relats de vida

El relat de vida és una estratègia qualitativa que s'emmarca en la recerca (auto)biogràfica en educació, orientada a la reflexió entorn dels vincles entre la persona i les esferes socials on es mou i amb les quals interactua (Passeggi, 2011). Consisteix en la transcripció, la reconstrucció i l'anàlisi del relat que fa la persona, sobre les vivències més destacades de la seva vida (Martín García, 1995); en aquest cas, a través de l'entrevista biogràfica-narrativa. D'aquesta manera, es poden identificar aquells esdeveniments o etapes corrents, normatives, i també els períodes crítics o normatius, que han marcat la trajectòria de la persona, des de la seva perspectiva.

Els relats de vida s'han enregistrat, transcrit i analitzat mitjançant el programa d'anàlisi de dades qualitatives Atlas.Ti i n'analitzarem els resultats en aquest informe.

2.1. Disseny dels relats de vida

En aquest projecte, s'ha utilitzat el relat de vida per comprendre les vivències i la importància que l'entorn i els recursos comunitaris han tingut en els processos d'empoderament juvenil. Concretament, s'indaga en la trajectòria de persones joves amb perfils diversos amb relació a la vinculació amb el territori, la seva valoració del suport que han sentit des de la comunitat i les seves propostes per millorar les experiències de les persones joves. El relat s'estructura en tres moments:

- a) Un moment inicial centrat en la recollida d'informació més descriptiva.
- b) Un segon moment dedicat a la valoració personal.
- c) Un darrer moment orientat més a la recollida d'informació propositiva.

Aquest punt de partida, juntament amb el desplegament dels objectius del projecte i la selecció de les variables d'interès que poden aportar informació en cada cas, ens permet construir un guió inicial. Tal com ens fa notar Martín García (1995), l'aplicació d'aquesta tècnica en l'àmbit de la pedagogia social és útil per aprofundir en algunes qüestions o problemes i precisar-los. El resultat final és l'instrument que es presenta a l'annex 1, «Guió dels relats de vida».

Tal com es pot veure, el document final estableix clarament:

- a) L'objectiu del relat de vida que s'ha d'obtenir: saber qui ha acompanyat la persona jove en el procés d'empoderament, saber com s'ha sentit i quin ha estat el seu rol en aquest procés.
- b) Com s'han de fer les trobades per obtenir el relat: es detalla com es poden estructurar les sessions i els aspectes essencials per a la recollida de la informació.
- c) El guió: quin és el guió inicial de partida i com s'ha de tenir en compte a l'hora de conduir el relat. Es presenta el guió com una pauta orientativa estructurada en els tres blocs (descriptiu, valoratiu i propositiu) establerta inicialment.

La tècnica del relat de vida no requereix una validació prèvia específica del guió o de la pauta que orientarà el debat. Es parteix d'una pauta inicial, però es deixa que el relat flueixi i que sigui persona entrevistada, autora del relat, qui vagi aprofundint i ampliant el discurs en funció dels seus interessos i prioritats (Mas García, 2007). El guió únicament serveix de contrast per assegurar que s'han tractat els aspectes d'interès per a la recerca.

2.2. Selecció de participants en els relats de vida

En primer lloc, es té en compte que la selecció de participants tingui present tant la varietat del perfil de participants com l'investigador o investigadora que recollirà el relat. En segon lloc, en la selecció dels perfils dels participants es té en compte, a banda de l'edat, el gènere, la trajectòria formativa-laboral, la participació, l'exclusió i l'origen. A la taula 1 es poden veure les variables proposades:

Taula 1. Perfils de persones joves. Relats de vida

	De 16 a 20 anys	De 21 a 25 anys	Més de 25 anys
Gènere	Home / dona / no binari	Home / dona / no binari	Home / dona / no binari
Trajectòria formativa-laboral	Estable / inestable / no lineal / itinerari irregular	Estable / inestable / no lineal / itinerari irregular	Estable / inestable / no lineal / itinerari irregular
Participació	Participació institucional clàssica / participació no institucional o no participa	Participació institucional clàssica / participació no institucional o no participa	Participació institucional clàssica / participació no institucional o no participa
Exclusió	Sí/no	Sí/no	Sí/no
Origen	Lloc de naixement: Catalunya o Espanya / a l'estranger	Lloc de naixement: Catalunya o Espanya / a l'estranger	Lloc de naixement: Catalunya o Espanya / a l'estranger

Font: elaboració pròpia.

A l'hora d'escollir les persones joves que aportaran el seu relat de vida, es contacta amb el grup motor d'aquesta comunitat i s'estudien les diferents alternatives fins a arribar a configurar la selecció següent (taula 2). La quantitat de variables fa impossible que en aquesta comunitat es puguin considerar totes les variables, però es mira de seleccionar tres persones joves tan heterogènies entre elles com sigui possible.

Taula 2. Perfils de persones joves seleccionades per relats de vida a Ciutat Vella

	BCN_L2RV_Jove1	BCN_L2RV_Jove2	BCN_L2RV_Jove3
Ciutat Vella	21 anys, home, trajectòria formativa estable, situació laboral estable, participació institucional, en situació de no exclusió social, nascut a Catalunya.	19 anys, dona, trajectòria formativa irregular, treballa, participació intermitent, certa situació de vulnerabilitat, nascuda al Marroc.	19 anys, dona, trajectòria formativa estable, estudia, participació no institucional, en situació de no exclusió, nascuda a Catalunya.

Font: elaboració pròpia.

2.3. Aplicació i desenvolupament dels relats de vida

El treball de camp s'ha desenvolupat com estava previst, tot i que hi ha hagut dificultats, especialment al principi. Les principals dificultats han estat relacionades amb la identificació de les persones joves que podrien participar en els relats de vida. Un cop identificades, tot i que hi ha hagut modificacions en les agendes per gestionar la trobada, el procés s'ha desenvolupat amb normalitat. Els relats són desiguals en funció de la implicació de cada jove amb el seu territori o de la fluïdesa a l'hora de parlar. En alguns casos, fa falta formular moltes preguntes perquè la persona jove pugui travar el seu discurs i relat —ens adonem que és de les primeres vegades que pensen

sobre la seva trajectòria. En altres casos, en canvi, el relat és fluid i el nombre de preguntes es redueix molt. A continuació n'analitzarem els resultats.

3. Resultats

3.1. Bloc A. Dimensions d'empoderament

3.1.1. Taula de freqüències

Taula 3. Freqüències de les dimensions d'empoderament en els relats de vida de les persones joves

	JOVE 1				JOVE 2				JOVE 3				Totals	
	N	Row rel	Col rel	Tab rel	N	Row rel	Col rel	Tab rel	N	Row rel	Col rel	Tab rel	Absolute	Table-relative
Autoestima	8	47,06%	6,15%	4,23%	5	29,41%	18,52%	2,65%	4	23,53%	12,50%	2,12%	17	9,00%
Autonomia	8	50,00%	6,15%	4,23%	0	0,00%	0,00%	0,00%	8	50,00%	25,00%	4,23%	16	8,47%
Capacitat Crítica	30	73,17%	23,08%	15,87%	3	7,32%	11,11%	1,59%	8	19,51%	25,00%	4,23%	41	21,69%
Eficàcia	4	100,00%	3,08%	2,12%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	4	2,12%
Identitat comunitària	17	85,00%	13,08%	9,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	3	15,00%	9,38%	1,59%	20	10,58%
Metaaprenentatge	6	75,00%	4,61%	3,18%	2	25,00%	7,41%	1,06%	0	0,00%	0,00%	0,00%	8	4,23%
Participació	44	74,58%	33,85%	23,28%	9	15,25%	33,33%	4,76%	6	10,17%	18,75%	3,18%	59	31,22%
Responsabilitat	6	50,00%	4,61%	3,18%	5	41,67%	18,52%	2,65%	1	8,33%	3,13%	0,53%	12	6,35%
Treball en equip	7	58,33%	5,38%	3,70%	3	25,00%	11,11%	1,59%	2	16,67%	6,25%	1,06%	12	6,35%
Totals	130	68,78%	100,00%	68,78%	27	14,29%	100,00%	14,29%	32	16,93%	100,00%	16,93%	189	100,00%

Font: elaboració pròpia.

De les nou dimensions d'empoderament, les persones joves que fan els seus relats destaquen amb diferència la participació i la identitat crítica com les dues més rellevants, amb 59 i 41 cites, respectivament. En segon lloc, trobem la identitat comunitària (20 cites) i l'autoestima i l'autonomia, amb 17 i 16 cites, respectivament. Aquestes tres també apareixen relacionades amb la participació i la capacitat crítica. Tot seguit ens referirem a cada una de les nou dimensions individualment.

3.1.2. Descripció de cada codi

Autoestima

Hi ha 17 cites que fan referència a la dimensió d'autoestima. Això suposa un 9 % del total de cites identificades en les dimensions d'empoderament. És una de les dimensions que es troben a la franja mitjana pel que fa a repeticions.

Les cites recullen una sèrie de qüestions que afavoreixen el desenvolupament de l'autoestima. Algunes tenen a veure amb el context, i d'altres, amb la seva actitud i autopercepció. Per acabar, també mencionen les percepcions dels altres.

Quan el context ofereix oportunitats, permet prendre decisions, liderar processos, influir i dinamitzar, es genera un sentiment que millora l'autoestima:

«Liderar, prendre decisions, empoderar-te en esperit crític, per a mi és clau. Tu estàs en una assemblea on tots som el mateix i no tens unes directrius externes. Tu estàs portant sol un grup de 70 infants, un grup de 13 joves o de 20 joves, tens exactament la mateixa veu que tots

aquests joves i entre tots esteu decidint una part del futur d'aquests infants. Aquesta transcendentalitat en la història de la seva vida del teu barri, del teu país i del teu món em sembla molt xula.» BCN_L2RV_Jove1

Quant a la seva actitud i a la pròpia autopercepció, fan menció que es construeix a partir de la proactivitat i, amb la presa de consciència del paper que tenen, es genera un sentiment de benestar que contribueix a la seva autoestima:

«Jo crec que apporto un cop de mà, perquè si hi ha més gent és més fàcil tot, i a mi m'aporta doncs no sé... Em sento bé quan ho faig.» BCN_L2RV_Jove2

Rebre el reconeixement dels altres, tenir un rol reconegut (certa autoritat) i la confiança dels altres contribueix a l'autoestima:

«És a dir, si tu estàs preparant un cap de setmana amb totes les famílies del Cau, a mi se'm valorava per preparar activitats i tal, això ho fèiem entre tots, i també tenia bones idees, però sobretot a mi sempre se m'ha valorat per ser una persona que dinamitza bé, que sap portar bé el moment, i que en el moment, si hi ha algun problema o l'activitat no està funcionant o alguna cosa, sap prendre decisions correctes perquè això tiri endavant, tinc aquesta inventiva del moment.» BCN_L2RV_Jove1C

També identifiquen límits al desenvolupament de l'autoestima. Un context sense oportunitats, en què les vivències es fan des de la xarxa com a espectadors o sense gaire sentit, amb manca de motivació, amb insatisfacció, té efectes contraproductius per generar autoestima:

«Estamos todos como yendo en piloto automático, haciendo toda nuestra vida en piloto automático, sin saber qué es lo que queremos hacer.» BCN_L2RV_Jove3

Autonomia

Hi ha 16 cites que fan referència al codi d'autonomia. Això suposa un 8,47 % del total de cites relacionades amb les dimensions de l'empoderament. Aquest codi es troba a la franja mitjana pel que fa a repeticions.

De manera reiterada fan referència al fet que aquelles qüestions que els agraden i els motiven els impulsen a actuar autònomament. A vegades, es troben en situacions com la vergonya o les opinions dels altres, que poden ser obstacles per a aquest impuls i que han de superar:

«Jo vaig entrar en aquesta entitat i vaig veure els serveis que tenien i em van agradar molt. I vaig dir: "Bé, a mi sí que m'interessa fer això".» BCN_L2RV_Jove3

«Jo he sentit gent dir coses com "és que va al casal, quin pringat", no sé què, saps? Com que hi ha gent que es riu dels altres, dels joves que utilitzen aquests serveis, i en realitat no ho entenc, perquè és una cosa que a tu t'aportarà, perquè coneixeràs més gent, faràs més amics, tens un lloc on estar tranquil si necessites ajuda per fer els deures, si vols jugar, si vols, jo què sé, fer tombarelles, és que m'és igual. Estàs molt més tranquil que no estant al carrer i fent-te el gran.» BCN_L2RV_Jove3

Igual que amb l'autoestima, tenir contextos on posar en acció les capacitats i participar per si mateixos, especialment si es fa en el marc de la seva quotidianitat, contribueix al desenvolupament tant de la seva autonomia com del seu empoderament:

«Crec que començar a participar en si ja és empoderar-te, o sigui, començar a participar en qualsevol d'aquests espais, quan tu fas l'acció, ja t'estàs empoderant. Després, tots aquests llocs de participació et fan créixer molt més en aquest empoderament.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo, de petit, crec que feia més coses que ara i crec que, en aquest sentit, soc molt privilegiat, perquè això que et deia que als setze anys vaig començar per a mi no va ser un sacrifici ni va ser res, per a mi va ser el que tocava.» BCN_L2RV_Jove1

Per actuar de manera autònoma, és important prendre consciència que s'ha d'actuar i passar a l'acció (empoderament i autonomia es relacionen de manera circular, un alimenta l'altre). Les persones joves posen de manifest que, tot i la voluntat d'emancipar-se, no tenen la capacitat econòmica per fer-ho.

Capacitat crítica

Hem recollit 41 cites que fan referència al codi de capacitat crítica. Això suposa un 21,69 % del total de cites relacionades amb les dimensions de l'empoderament. És dels codis que es troben a la franja alta pel que fa a repeticions en els codis de les dimensions de l'empoderament.

Les persones joves mostren el seu empoderament quan duen a terme accions que són el resultat de la seva capacitat crítica, com ara:

«Vaig a consumir a les seves botigues i tal, i sé que estan fent feina molt xula. Jo hi vaig i els dic "que xulo que obris això en comptes d'obrir això", saps?» BCN_L2RV_Jove1

Analitzen de manera crítica el seu context i mostren una capacitat de construir una opinió informada a partir de la seva reflexió i de les experiències viscudes amb relació a la vida a la comunitat, i se senten empoderades per valorar qüestions diverses. La seva capacitat crítica la mostren quan plantegen temes com ara la manca d'entitats que contribueixin a l'empoderament i, també, alguns dels motius pels quals en alguns casos sí que funcionen les entitats, com, per exemple, la seva trajectòria, el fet que hi hagi continuïtat o el paper d'alguns centres educatius que promouen la seva participació i els ajuden a empoderar-se:

«És una entitat que té moltes generacions, però sempre ha tingut moltes mancances en la captació de joves, a ajudar el jovent a empoderar-se.» BCN_L2RV_Jove1

«En altres barris, és una cosa de generacions. Tu, quan creixes, quan neixes, entres. O sigui, els teus pares que estan ja a l'entitat x et posen a la part infantil d'aquesta entitat, després passes a la juvenil i després passes a l'adulta. És un tema de generacions, i això és el que fa hi hagi entitats molt fortes que venen d'anys i anys enrere.» BCN_L2RV_Jove1

Situen la mirada en la seva participació i fan referència a la davallada de participació de les persones joves:

«Crec que en els últims anys hi ha hagut despuntades de participació juvenil, i ara som en un moment bastant de conse.» BCN_L2RV_Jove1

Veuen de manera crítica el model de barri que es genera fruit de la gentrificació, un model de barri que no ajuda al seu empoderament:

«El Gòtic és un barri molt gentrificat, però se sap i es coneix el barri. Jo he crescut allà i els barris fan fàstic a la nit i són horribles, entesos?» BCN_L2RV_Jove1

Un altre element que mostren és el paper dels adults, fan referència a l'adultocentrisme, que a vegades se situa en la figura del tècnic, que a vegades substitueix la comunitat, o fan referència a un poder adult que no els deixa avançar. També valoren quan els adults ofereixen suport:

«Jo no en sé gens i no estic gaire al dia, però sí que es fa des dels tècnics de barri, que no deixen de ser gent que està cobrant, i no des de la participació juvenil i des del voluntariat, que crec

que és quan realment sorgeixen projectes xulos amb gent entregada al que està fent, fer festes, muntar espais, taules rodones i coses així.» BCN_L2RV_Jove1

«També hi havia molt poder adult, i les persones joves eren una mica participants de segon pla, i jo també em vaig fer molt de lloc a l'hora de participar en molts espais. En uns espais més que d'altres, o sigui, hi va haver espais on em vaig sentir acollit, des del principi em vaig sentir integrat, i n'hi va haver d'altres que no tant.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo, aquella temporada, estava amb atacs d'ansietat i tal i em va buscar un psicòleg. Llavors vaig dir: "D'acord, aquesta xavala, aquesta senyora, és bona persona, m'està ajudant molt, ja que m'ha buscat un psicòleg". "Me ha buscado un psicólogo y me está ayudando mucho, pues voy a probar lo que ella me dice". I vaig fer futbol a Drassanes. Després, ho vaig deixar per problemes de salut i em van oferir treure'm el títol d'entrenadora i després el de monitora i no sé què. I tot això, gràcies a l'Elena.» (BCN_L2RV_Jove2)

Mostren el seu suport en aquelles qüestions que creuen que són rellevants, tot i que entenen la política com la política dels partits, de la qual s'allunyen. A partir de construir una mirada crítica prenen decisions. Són conscients que han de passar a l'acció i, també, que les accions que fan no sempre tenen el resultat que esperen:

«No és que m'hagin rebutjat, no. A mi em sembla molt xula, però jo crec en un altre tipus de participació no tan política [porta una samarreta amb missatges antifeixistes].» BCN_L2RV_Jove1

«Després, comences a entendre conceptes com participació infantil, participació en el barri, esperit crític, tu tens poder de decisió envers les coses.» BCN_L2RV_Jove1

«T'adones de com ets de petit, que tu estàs lluitant per no sé què, i arriba una empresa i, pam, compra un edifici sencer, i dius "hòstia", és...» BCN_L2RV_Jove1

«Quant als comerços, el barri s'està convertint en un aparador de consumisme per als turistes, i veus què passa amb totes les botigues que tu necessites en el dia a dia. També hi ha un altre vessant: quin tipus de consum fem com a persones estant en un món capitalista i cap on va tot en un món capitalista. Ara, si es fan malbé unes sabates ja no vas al sabater a arreglar-les, vas al Decathlon i en compres unes altres.» BCN_L2RV_Jove1

Desenvolupar la capacitat crítica ajuda a prendre decisions i a posicionar-se davant de situacions diverses:

«Per tant, per a mi, tots aquests llocs de participació no són més que grups de persones, i sí que crec que hi ha una cosa que ho canvia, que són grups de persones amb esperit crític, amb ganes de canviar les coses, amb uns valors molt claus. Per exemple, al casal hi ha valors molt compartits, que són l'autogestió, el feminisme, l'antifeixisme, molts casos...» BCN_L2RV_Jove1

Les persones joves també tenen aquesta capacitat crítica envers elles mateixes, sobre el que fan i com ho fan. Aquest fet contribueix a empoderar-se en les relacions amb els altres i amb el seu context:

«Bé, com que no l'estàs atacant, ni li estàs faltant al respecte, sinó que senzillament estàs dient "no estic d'acord amb tu", o "això que estàs dient, crec que està fora de lloc, o pots dir-ho de moltes maneres". I per a mi és una cosa superimportant.» BCN_L2RV_Jove1

«No tenim temps per treballar amb nosaltres mateixos i amb el que ens agrada. Abans feia dansa, abans feia moltíssims tallers, m'encantava, però això, clar, abans, quan encara estava a

*primària, a l'ESO, quan encara no tenia tantes responsabilitats i més temps lliure.»
BCN_L2RV_Jove3*

Per acabar, són conscients dels límits, de les dificultats i del fet que, a vegades, els límits o les dificultats els fan allunyar-se o necessitar distància:

«Jo era com molt, molt motivat i em vaig cremar molt ràpid, perquè va arribar un moment que treballava amb disset anys ja, estudiava a les tardes, estava al Cau i participava en Joves del Centre, en el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella i en totes les petites comissions i activitats que anaven sortint. O sigui, jo tenia disset anys i no sé encara com m'ho feia, però no parava, era a tot arreu. I quan estàs en molts llocs, moltes vegades es formen diferents idees i concepcions de les coses i em vaig cremar.» BCN_L2RV_Jove1A

«Sempre va a més i és una pena, perquè totes les coses que fan sempre van a més i és una lluita. Al final ens sentim una mica com supervivents, és com una pel·lícula d'aquestes de zombis, que són com una petita casa... La gent, quan entra al Casal de Joves, flipa, perquè veu de sobte un munt de joves fent una cervesa i parlant en català o en castellà, parlant del barri amb unes pintes de treballadors, amb pinta d'estudiants o treballadors, no amb pinta de gent que consumeix, amb pinta de gent que turistifica.» BCN_L2RV_Jove1

*«Potser prioritzo altres coses que no hauria de prioritzar, perquè això també és una cosa important i que potser m'ajudarà, en el futur, potser, a tenir les coses millor, però com que em conformo amb el que tinc ara mateix, amb el que faig, llavors no cerco més enllà.»
(BCN_L2RV_Jove3)*

Eficàcia

Aquest és un dels codis que tenen una representació més baixa, quatre cites, que suposen el 2,12 % del total de cites relacionades amb les dimensions de l'empoderament. En referència a aquesta qüestió, consideren que participar i passar a l'acció és el que promou el seu empoderament, tot i que no sempre aquesta participació és eficaç:

«Crec que començar a participar en si ja és empoderar-te, o sigui, començar a participar en qualsevol d'aquests espais, quan tu fas l'acció ja t'estàs empoderant. Després, tots aquests llocs de participació et fan créixer molt més en aquest empoderament.» (BCN_L2RV_Jove1)

Destaquen també que, a vegades, la participació, en referència als adults, no sempre és transformadora, sinó per fer barri:

«En general i dins del barri, la gent que participa molt en l'àmbit juvenil és la que més veus. Hi ha entitats de persones més adultes. La meva mare té una participació al barri supergran, fa teatre, va a veure totes les cercaviles, però la meva mare no està en entitats reivindicatives, no són entitats amb una inquietud de voler canviar les coses. Són entitats amb intenció de captar gent del barri, de fer barri, fan xarxa de mantenir el barri.» BCN_L2RV_Jove1

Identitat comunitària

Són 20 les cites que fan referència a aquest codi i representen un 10,56 % del total de cites relacionades amb les dimensions de l'empoderament. Aquest codi se situa en una franja mitjana-alta respecte a la resta de codis que fan referència a les dimensions de l'empoderament.

El sentiment d'identitat comunitària es desenvolupa a partir de conèixer les persones, tenir relació amb elles i fer coses juntes. Retrobar-se en diferents espais a partir d'haver estat en altres espais prèviament obre portes i ajuda a construir relacions per sentir-se part de l'entorn:

«I és molt xulo, perquè jo m'he anat trobant al llarg del meu recorregut gent com A. C., A. T. o O. P. Són gent amb qui jo he anat participant i que ens hem trobat de generacions més llunyanes del Sant Felip Neri, que potser ni vàrem coincidir, però alguna cosa està fent el Sant Felip Neri quant a participació.» BCN_L2RV_Jove1

Es dona molt valor als llocs on un es mou com a espais que ajuden a construir la identitat, més que el fet de pertànyer a un territori concret:

«Jo soc molt de Sant Pere, tot i que ens movem molt en xarxa, és bastant igual on visquis, és més on et mous tu.» BCN_L2RV_Jove1

«Bé, la identitat de barri és bastant semblant, però sí que és veritat que jo em moc molt, però al final són tres carrers. És on jo faig més activitat, és on hi ha més activitat. A la Ribera i al Pou de la Figuera també hi ha molta cosa, però jo no m'he mogut tant per allà o en entitats d'allà. Crec que no hi ha diferència, crec que té a veure més per on fas l'activitat o on són les entitats i no tant territorialment.» BCN_L2RV_Jove1

D'altra banda, sentir-se part d'un col·lectiu, d'un espai, és un element que reforça la identitat comunitària i ajuda a sentir-se empoderat:

«Jo crec que, al final, el fet de formar part del jovent del barri és un empoderament respecte al barri, perquè pertany a una part del barri.» BCN_L2RV_Jove1

Aquesta participació, quan té una intencionalitat més reivindicativa, contribueix a construir aquesta identitat:

«Potser és una ximpleria, però el fet de participar en aquestes entitats ja és una simple reivindicació del barri, amb el fet que tu participis en un cau ja estàs reivindicant el barri i ja estàs creant vida al barri. Que dins el teu dia a dia del Cau el 100 % no sigui anar a ocupar carrers, anar a encartellar, anar a parlar amb polítics, anar a no sé què, no vol dir que no estiguis fent una reivindicació del barri. Ara, sí que dins de totes aquestes entitats hi ha un percentatge d'inquietud que és reivindicació del barri.» BCN_L2RV_Jove1

El rol dels adults que proposen participar en espais del territori o de les entitats és un factor determinant per fomentar aquesta construcció identitària:

«En altres barris, és una cosa de generacions. Tu, quan creixes, quan neixes, entres, o sigui, els teus pares que estan ja a l'entitat x. Et posen a la part infantil d'aquesta entitat, després passes a la juvenil i després passes a l'adulta. És un tema de generacions, i això és el que fa hi hagi entitats molt fortes que venen d'anys i anys enrere.» BCN_L2RV_Jove1

La identitat de barri implica també ser conscient de la complexitat d'allò que constitueix el mateix barri amb els seus potencials, les seves possibilitats, però també amb els seus aspectes negatius:

«El meu barri és un barri molt maco, té una arquitectura molt bonica, però està molt mal cuidat, i la gent que ara mateix hi ha no és la millor. Hi ha molta delinqüència, no t'enganyaré, o sigui, has d'anar amb molt de compte, tant si hi vas de dia com de nit, perquè està una mica malament ara mateix. Però, no ho sé, em sembla que és un barri molt maco i té bastants recursos, en genera.» BCN_L2RV_Jove3

«Quan em parles de barri, no ho sé, perquè per a mi el barri són moltes coses, és el carrer, és la gent, que hi viu, són els polítics que el porten. Penso que tot això configura el barri.» BCN_L2RV_Jove1

Metaaprenentatges

En el cas d'aquest codi, són vuit les cites que emergeixen. Aquest codi està a la franja baixa del conjunt de cites que apareixen en els codis de les dimensions d'empoderament i representa el 4,23 % del total.

Les persones joves tenen consciència de què els aporta el fet de poder formar part de la comunitat i com l'articulació de les diferents dimensions (capacitat crítica, participació, autonomia, etc.) i les possibilitats d'actuar i prendre decisions els genera aprenentatges i afavoreix un empoderament que ajuda en altres àmbits de la vida:

«Que les decisions que prens amb els teus amics no són on anirem de festa o si anem a aquesta discoteca o a aquesta altra, sinó que són com ho farem, quin pressupost, el pressupost, prendre decisions, la pedagogia, el nivell del Cau, l'esperit crític. Jo crec que això m'ha fet créixer i, al final, després, en l'àmbit laboral i en la vida això t'aporta uns valors, i la inquietud que es veu, que la gent veu, i és així.» BCN_L2RV_Jove1

«Liderar, prendre decisions, empoderar-te en esperit crític, per a mi és clau.» BCN_L2RV_Jove1

Al mateix temps, són conscients de les seves situacions, i que el fet de tenir oportunitats i poder fer coses obre el ventall de possibilitats els fa descobrir altres opcions.

«És que jo, a l'ESO, era molt xula, era la més xula de totes. Llavors, no feia absolutament res a l'ESO i, a mi, tot l'institut em coneixia per ser la dolenta. No em portava malament, només que no feia res, arribava a classe i em posava a dormir i ja està. Llavors tothom em coneixia per això, i com que ja em coneixia tot l'institut i tal em van oferir fer de medidora i vaig dir "vinga, va, per provar". Em va agradar i em vaig quedar fent de medidora a tercer i a quart.» BCN_L2RV_Jove2

Participació

Aquest codi és el codi del qual han emergit més cites, un total de 59, que representen un 31,22 % del conjunt de cites relacionades amb les dimensions de l'empoderament. Apareixen referències d'aquest codi en els altres codis, i es converteix en un element força rellevant.

Participar és formar part d'un grup, és un procés, i aquesta participació contribueix a sentir-se empoderat. Un procés que facilita ser part i això té a veure amb la tradició, però també es vincula a grups socials determinats:

«Ostres, per a mi participar és formar part d'un grup de persones, un grup social. Després, crec que és molt xulo sentir que tens un poder en el barri.» BCN_L2RV_Jove1

«En altres barris, és una cosa de generacions. Tu, quan creixes, quan neixes, entres, o sigui, els teus pares que són ja a l'entitat x. Et posen a la part infantil d'aquesta entitat, després passes a la juvenil i després passes a l'adult. És un tema de generacions i això és el que fa hi hagi entitats molt fortes que venen d'anys i anys enrere.» BCN_L2RV_Jove1

La participació s'aprèn i són diversos els actors i els contextos que faciliten aquests processos d'aprenentatge: la família, l'escola i els espais de lleure. S'aprèn i es generen aprenentatges sobre què és la participació, com fer processos compartits i estar-hi, resoldre conflictes, desenvolupar la capacitat crítica, la responsabilitat, l'autonomia, etc. Participar també genera aprenentatges, que contribueixen al desenvolupament personal de la persona jove i a la seva vinculació amb la seva comunitat:

«Però jo tinc molta sort que la meua família m'ha portat ja de molt petit primer a Sant Pere Apòstol, on vaig estar a un grup infantil de teatre i vaig estar fent coses més tradicionals del barri com diables, tabalers, sardanes... Moltes coses.» BCN_L2RV_Jove1

«I és molt xulo, perquè jo m'he anat trobant al llarg del meu recorregut gent com A. C., A. T. o O. P. Són gent amb qui jo he anat participant i que ens hem trobat de generacions més llunyanes del Sant Felip Neri, que potser ni vàrem coincidir, però alguna cosa bé està fent el Sant Felip Neri quant a participació.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo, quan tenia setze anys, vaig entrar a totes les entitats que et consideraven juvenil a partir dels setze. Era com "vinga, què haig de fer?". Jo estava al Cau, tenia setze anys. També el Cau m'ha ajudat molt en la implicació al barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Al final, són coses que es normalitzen, i acabes dient que és més divertit que fer matemàtiques, però després comences a entendre conceptes com participació infantil, participació en el barri, esperit crític, que tu tens poder de decisió envers les coses.» BCN_L2RV_Jove1

«Liderar, prendre decisions, empoderar-te en esperit crític, per a mi és clau. Tu estàs en una assemblea on tots som el mateix i no tens unes directrius externes. Tu estàs portant sol un grup de 70 infants, un grup de 13 joves o de 20 joves, i tu tens exactament la mateixa veu que tots aquests joves i entre tots esteu decidint una part del futur d'aquests infants. Aquesta transcendentalitat en la història de la seva vida, del teu barri, del teu país i del teu món... em sembla molt xula.» BCN_L2RV_Jove1

«Que les decisions que prens amb els teus amics no són on anirem de festa o si anem a aquesta discoteca o a aquesta altra. És com ho farem, quin pressupost, el pressupost, prendre decisions, la pedagogia, el nivell del Cau, l'esperit crític. Jo crec que això m'ha fet créixer i, al final, després en l'àmbit laboral i en la vida això t'aporta uns valors i la inquietud que es veu, que la gent ho veu i és així.» BCN_L2RV_Jove1

«Aleshores surten conflictes, i jo moltes vegades el que havia fet era la feina aquesta de cuidar tots aquests conflictes, de cuidar totes aquestes coses, de pensar dinàmiques..., des de, per exemple, fer una taula que sigui visible dins de la sala de reunions, amb quanta gent ha agafat quantes tasques, i les vegades que la gent s'ha apuntat a uns càrrecs. I de tant en tant la llegeixen, i és una manera de dir "hòstia, hi ha una persona que ja en porta cinc, i jo només m'he apuntat a dues o a una, potser em toca, em toca".» BCN_L2RV_Jove1

Els aprenentatges que es fan quan es participa també es poden transferir a altres espais de la vida:

«Quan arriba una persona a la teua empresa, a la teua entrevista de feina, es nota molt la persona que ha estat en espais i en processos participatius, i la persona que no, o sigui, hi ha una persona que fa més anys que treballa en grup, iniciant projectes, és clar.» BCN_L2RV_Jove1

A participar s'hi apren participant i formant part de diferents processos, assumint rols i responsabilitats. Això contribueix a sentir-se bé, a voler participar més:

«Però, bé, sobretot al principi això, i després, quan ja feia un any o així, era dels més joves, però, com que ja havia participat en moltes coses, havia format part de moltes comissions, de molts càrrecs, havia conegut més gent, i jo crec que vaig començar a tenir un rol més..., una veu que era escoltada.» BCN_L2RV_Jove1

«I com treballàvem? Reunint-nos, parlant de les coses, amb acta, fer els ordres del dia, parlar de les coses, i després, jo què sé, dins d'un mateix càrrec, potser deies "d'acord, vosaltres dos us encarregueu d'una cosa, vosaltres dos us encarregueu d'una altra", i potser havies de fer una altra reunió per preparar això que havies de fer.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo amb alguns dels primers cocaps que tenia, preferíem quedar dos o tres cops a la setmana, i fer-ho tot junts, i dèiem “d’acord, dimecres farem això”, i ho fèiem allà. I al final també estaves amb una altra persona, no era només fer feina, sinó que es convertia també en un acte social, i quan acabes doncs fas una cervesa, o xerres una estona, o el que sigui.» BCN_L2RV_Jove1

La participació pot prendre diferents formes i té diverses intensitats. En alguns casos parlen d’una participació que té a veure amb accions concretes del dia a dia relacionades amb una manera d’entendre el barri, d’altres amb activitats culturals que generen comunitat i relacions, però també accions ideològiques i reivindicatives:

«Són festes amb uns interessos i una ideologia darrere.» BCN_L2RV_Jove1

«I crec que estic ara mateix en un parón, no participo gaire en el barri, tinc una idea del que vull que sigui el meu barri i això també és important, però participo perquè hi visc, perquè consumeixo, intento anar al casal de joves a fer barri. Sí que faig petites coses a Sant Pere Apòstol, ara faig els Pastorets, per exemple. De petites coses sí que en vaig fent, però no tinc la participació que tenia ni molt menys.» BCN_L2RV_Jove1

«Potser és una ximpleria, però el fet de participar en aquestes entitats ja és una simple reivindicació del barri, participant en un cau ja estàs reivindicant el barri i ja estàs creant vida al barri. Que tu en el teu dia a dia del Cau el 100% no sigui anar a ocupar carrers, anar a encartellar, anar a parlar amb polítics anar a no sé què no vol dir que no estiguis fent una reivindicació del barri. Ara, sí que dins de totes aquestes entitats hi ha un percentatge d’inquietud que és reivindicació del barri.» BCN_L2RV_Jove1

«En general i dins del barri, la gent que participa molt en l’àmbit juvenil és la que més veus. Hi ha entitats de persones més adultes. La meva mare té una participació al barri supergran, fa teatre, va a veure totes les cercaviles, però la meva mare no està en entitats reivindicatives, no són entitats amb una inquietud de voler canviar les coses. Són entitats amb intenció de captar gent del barri, de fer barri, fan xarxa de mantenir el barri.» BCN_L2RV_Jove1

Els espais de participació animen i impulsen la participació i generen ganes de participar i fomenten l’empoderament:

«Crec que començar a participar en si ja és empoderar-te, o sigui, començar a participar en qualsevol d’aquests espais, quan tu fas l’acció ja t’estàs empoderant. Després, tots aquests llocs de participació et fan créixer molt més en aquest empoderament.» BCN_L2RV_Jove1

«I sé que en el futur em vindrà de gust i que, si un dia tinc fills, m’agradaria que participessin en el barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Per mi va ser: tinc setze anys i puc estar a les entitats on jo veia activitats de Joves del Centre, amb els quals he crescut com a referent de participació juvenil, o hi anava. Això neix de Sant Pere Apòstol. Neix d’ajuntar dues entitats. Jo, quan era petit, deu anys, ja coneixia joves del centre i ja anava a les festes de Joves del Centre i a les cercaviles de carnaval de Joves del Centre. I quan ja tenia setze anys van venir Joves del Centre i em van dir “vols entrar?”. Ostres, jo de sobte... Era un canvi.» BCN_L2RV_Jove1

«Crec que començar a participar en si ja és empoderar-te, o sigui, començar a participar en qualsevol d’aquests espais, quan tu fas l’acció ja t’estàs empoderant. Després, tots aquests llocs de participació et fan créixer molt més en aquest empoderament.» BCN_L2RV_Jove1

Per participar fa falta generar espais de trobada on poder trobar-se amb els iguals, on sentir-se vinculat. Llocs propis gestionats per les persones joves. Poder construir els espais propis dona força.

Generar aquests espais des de la participació desinteressada dona molta força a les persones que hi participen:

«En aquest sentit, el Casal de Joves Autogestionat ha fet molta feina. És un punt de trobada, pots anar allà a fer una cervesa o una coca-cola amb gent i és un punt de trobada molt sa. Abans et trobaves al carrer i no tenies on anar.» BCN_L2RV_Jove1

També és veritat que, si parlo de Ciutat Vella, jo també he viscut el naixement del Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella, i ha sigut un punt molt fort de trobada dels joves de Ciutat Vella.» BCN_L2RV_Jove1

«La veritat és que, en aquest sentit, t'ho deia l'altre dia, una cosa tan senzilla com anar a fer una cervesa amb els teus amics, ara ja tinc un lloc on anar. El tinc a 5 minuts de casa, abans havia d'anar a comprar-me una cervesa i asseure'm en algun lloc. Ara ja tenim un lloc, estàs allà, hi ha un jardinet, gent que coneixes, gent del barri, els teus amics. Pots portar qui vulguis, obre moltes hores, i això ha estat una petita empenta del Cau, de l'Assemblea de Joves de Ciutat Vella, del govern, que ens va cedir l'espai, però, sobretot, gràcies a l'entitat que es va formar després, sense guanyar res individualment que ha estat obrint cada dia de 17 a 22 h de la nit, com si fos un bar. Jo he fet tornos de barra, com en diem nosaltres, i un munt de joves que estan allà per generar aquest espai al barri. Això és una passada, és molt xulo i es fa des del 2017. Abans, res.» BCN_L2RV_Jove1

Es reconeix el valor que té la participació i el que aporten les persones que ho fan:

«És una noia que és d'allà de tota la vida, i va venir a petar al Cau, a través d'una amiga amb qui feia la carrera, i, hòstia, està fotuda a Baobab, que és una entitat que no sé si et sona, ha estat treballant a Baobab, ara ja no, perquè Baobab ha plegat, però ha estat treballant allà, ha estat als Escoltes Catalans, ha estat treballant en una pila de coses, ha estat al Sindicat de l'Habitatge, ha estat a mil llocs. I és gent que ve de fora. És una sort tenir gent així. I no sé com venen aquestes persones, hem de detectar a través d'on venen. I jo ara et diré una cosa: aquestes persones venen a través del Cau, i aquestes dues persones han vingut a través del Cau, i han començat a participar a través del cau, aleshores... Bé, d'alguna manera, es va promocionar que aquestes coses creixin.» BCN_L2RV_Jove1

«A l'associació, el voluntariat que vaig fer era per a la cursa que van fer al Raval, jo havia d'estar allà com a voluntària per si algú tenia algun dubte, dir-los per on havien d'anar i coses així, o si algú es volia inscriure i això. Saps què passa? Que vaig dir que sí al voluntariat, perquè si hagués dit que no i molta gent hagués dit que no, llavors no hi hauria gent suficient per fer la cursa. Llavors haurien de pagar més gent, i a mi no em costava res.» BCN_L2RV_Jove2

La participació pot estar condicionada per la manca d'un context que l'estimuli, o per les situacions de les persones i les estimulacions que rebin de les persones que les acompanyen. També perquè des de l'educació formal no s'estimula prou:

«100 %. O sigui, aquest barri està a la baixa, i sempre ho ha estat... Aquest barri mai no ha estat... Quan dic que mai no ha estat a l'alça, vull dir que des dels anys setanta, vuitanta, mai ha estat a l'alça, sempre ha estat a la baixa, quant a la participació.» BCN_L2RV_Jove1

«No ho sé, també et dic que aquí, òbviament, segurament hi ha un tema de grups socials, i d'entorns socials... Jo, al final, soc d'una família catalana, de pares catalans, amb un nivell socioeconòmic mitjà. Jo vaig començar a treballar a setze anys, però no per necessitat, ni de bon tros, però vaig estar treballant i estant al cau, i estant al casal. Tampoc no és una cosa...» BCN_L2RV_Jove1

«Crec que des del punt de vista social i cultural encara falta molta educació de la participació. Tinc la sensació que per un tema no sé si de l'educació, a les escoles, per un tema de grups socials, no sé per quin motiu és, però falta molt per educar en la participació en el barri.»
BCN_L2RV_Jove1

Algunes persones tenen molta motivació i predisposició a la participació. Són les que sempre estan en molts llocs, potser perquè han estat en espais educatius que fomenten la participació, on troben referents. De fet, la família és la que moltes vegades promou de manera activa la participació:

«Vaig estar a Joves del Centre. Vàrem crear el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella. Vaig anar a totes les assemblees del principi. La gent em mirava i deia "qui és aquest nen?".»
BCN_L2RV_Jove1

«Per a mi va ser a finals de primer d'ESO, i va ser el descobriment de la vida i de tot, perquè allà va ser on vaig conèixer persones que van ser molt importants per a mi, per a la vida, dirigents, dinamitzadors, educadors i voluntaris que tenien divuit anys, que venien de l'Eixample, i, també, gent del barri. I, ostres, per a mi ha sigut un punt d'inflexió de participació en el barri i també va ser molt promogut per la meva família.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo no sé encara com m'ho feia, però no parava, era a tot arreu. I, també, quan ets a molts llocs, moltes vegades es formen diferents idees i concepcions de les coses.» BCN_L2RV_Jove1

«Amb setze anys, jo participava en el Casal de Joves de Ciutat Vella, participava en Joves del Centre, participava en grups de teatre de Sant Pere, però m'he desvinculat molt per nivells vitals de la feina, de prioritzar altres coses.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo sempre estava en els inicis.» BCN_L2RV_Jove1

Fan falta relleus i no és fàcil trobar persones que s'involucrin, hi ha un moment de canvi en la participació. Potser pel fet que, a una certa edat, les obligacions de la feina i altres prioritats no deixen espai. Pot ser que les persones que han estat molt actives es cansin, per desinterès en els temes, per manca d'informació, etc.:

«Fa pena, però al final falta relleu, estem en processos vitals, com jo, jo soc el més jove, però en realitat estic bastant igual, perquè tots estem trobant feina, tots estem anant a viure a fora, per desgràcia, i és una pena.» BCN_L2RV_Jove1

«A tot estirar, m'ha arribat de l'educadora que hi ha, l'Elena, però ja està, o sigui, res més. Llavors, no participem perquè no ens arriba res, a sobre creiem que potser no ens faran cas.»
BCN_L2RV_Jove2

«Crec que no ens involucrem gaire, però perquè no ens interessa, tampoc, ara mateix el que està passant.» BCN_L2RV_Jove3

«Però perquè també estava molt ocupada, amb els estudis, la feina, les pràctiques... He fet activitats a les tardes.» BCN_L2RV_Jove3

«Jo he viscut una molt bona època, però just quan hi he entrat, la juvenil també ha entrat en decaiguda i ha costat molt.» BCN_L2RV_Jove1

«És molt complicat portar això amb la feina i m'està costant molt, i per això també he deixat el Cau i m'està costant participar.» BCN_L2RV_Jove1

«Els joves, si no els arriba la informació, no s'informen. Llavors, com que no arriba informació..., perquè a mi mai m'ha arribat res.» BCN_L2RV_Jove2

Podríem també dir que hi ha una manca de motivació per buscar o esbrinar, en casos que saben que hi ha activitats o llocs on poder fer coses, potser perquè no són proactius per anar a buscar la informació o perquè no creuen que la seva participació serveixi per a alguna cosa:

«A tot estirar, m'ha arribat de l'educadora que hi ha, l'Elena, però ja està, o sigui, res més. Llavors, no participem perquè no ens arriba res, a sobre creiem que potser no ens faran cas.» BCN_L2RV_Jove2

«Bé, potser els joves no ens involucrem gaire en les coses.» BCN_L2RV_Jove3

«Yo veo a mucha gente supermetida en esto de “fer castells” o hacer lo de los “dimoni” o los “pastorets”. Yo no me entero de dónde se hacen esas cosas.» BCN_L2RV_Jove3

«Fa pena, però al final, falta relleu, estem en processos vitals, com jo, que soc el més jove, però en realitat estic bastant igual, perquè tots estem trobant feina, tots estem anant a viure a fora, per desgràcia, i és una pena.» BCN_L2RV_Jove1

Responsabilitat

Aquest codi té un total de 12 cites, se situa en la franja baixa de les cites que reben les dimensions i representa el 6,35 % del total de cites de dimensions de l'empoderament.

Tenir oportunitats d'exercir un rol que implica prendre decisions, ocupar-se d'altres persones i donar resposta a la col·lectivitat ajuda a fomentar la responsabilitat. Aquesta responsabilitat va unida a aprenentatges que es fan, d'una banda, en l'acció i, de l'altra, en el mateix procés d'assumir una responsabilitat:

«I com treballàvem? Reunint-nos, parlant de les coses, amb acta, fer els ordres del dia, parlar de les coses, i després, jo què sé, dins d'un mateix càrrec, potser deies “d'acord, vosaltres dos us encarregueu d'una cosa, vosaltres dos us encarregueu d'una altra”, i potser havies de fer una altra reunió per preparar això que havies de fer.» BCN_L2RV_Jove1

«Buff, un munt de coses, des d'aprendre a treballar, a treballar en grup, aprendre a fer reunions, a entendre tota la preparació que cal per fer un projecte, tot el que es requereix per fer un projecte. Jo amb setze anys ja sabia què era una subvenció, què suposava justificar un projecte i coses així. Jo tot això ho he après, també treballar el dia a dia. El dia de la festa tota la part organitzativa està pendent de tot, que tot funcioni, que arribin els grups, de portar-los el sopar, que tot vagi a temps, tot això són unes taules que et donen tant Joves del Centre com d'altres.» (BCN_L2RV_Jove1)

La responsabilitat emergeix en relació també amb la gestió dels grups, dels conflictes en compartir tasques, funcions:

«Aleshores surten conflictes, i jo moltes vegades el que havia fet era la feina aquesta de cuidar tots aquests conflictes, de cuidar totes aquestes coses, de pensar dinàmiques..., des de, per exemple, fer una taula que sigui visible dins de la sala de reunions, amb quanta gent ha agafat quantes tasques, i les vegades que la gent s'ha apuntat a uns càrrecs. I de tant en tant la llegeixen, i és una manera de dir “hòstia, hi ha una persona que ja en porta cinc, i jo només m'he apuntat a dues o a una, potser em toca, em toca”.» BCN_L2RV_Jove1

Assumir responsabilitats genera benestar i facilita l'empoderament, pel fet de sentir-se capaç d'influir en el seu entorn:

«O sigui, jo els primers dies estava cagadíssima, perquè em deixaven estar amb un grup de nenes. Era una responsabilitat tenir-les a càrrec meu i em va costar molt, sincerament, quan

vaig començar a fer-ho em va agradar moltíssim. Sí que és veritat que estava cagada, “ja veuràs com...”, però després vaig veure que superbé, i a mi els nens m’encanten. Llavors, era bo per a ells i bo per a mi, perquè a mi m’agrada molt.» BCN_L2RV_Jove2

«Liderar, prendre decisions, empoderar-te en esperit crític, per a mi és clau. Tu estàs en una assemblea on tots som el mateix i no tens unes directrius externes. Tu estàs portant sol un grup de 70 infants, un grup de 13 joves o de 20 joves, i tu tens exactament la mateixa veu que tots aquests joves i entre tots esteu decidint una part del futur d’aquests infants. Aquesta transcendentalitat en la història de la seva vida, del teu barri, del teu país i del teu món... em sembla molt xula.» BCN_L2RV_Jove1

També la responsabilitat emergeix en la presa de consciència del «no fer»:

«Sí, però m’estic adonant que no fem res. O sigui, no fem res amb la nostra vida, tampoc. Res més que treballar i estudiar, i això.» BCN_L2RV_Jove3

Treball en equip

En aquesta darrera dimensió, el codi té un total de 12 cites, se situa en la franja baixa de les cites que reben les dimensions i representa el 6,35 % del conjunt de cites de dimensions de l’empoderament.

El treball en equip és vist com un fer amb els altres. Aquest fer contribueix a construir relacions, però també pot fer sorgir conflictes que s’han de gestionar:

«Moltes vegades surten conflictes, però és el que té viure en societat i treballar en equip.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo amb alguns dels primers cocaps que tenia, preferíem quedar dos o tres cops a la setmana, i fer-ho tot junts, i dèiem “d’acord, dimecres farem això”, i ho fèiem allà. I al final també estaves amb una altra persona, no era només fer feina, sinó que es convertia també en un acte social, i quan acabes doncs fas una cervesa, o xerres una estona, o el que sigui.» BCN_L2RV_Jove1

«Aleshores surten conflictes, i jo moltes vegades el que havia fet era la feina aquesta de cuidar tots aquests conflictes, de cuidar totes aquestes coses, de pensar dinàmiques..., des de, per exemple, fer una taula que sigui visible dins de la sala de reunions, amb quanta gent ha agafat quantes tasques, i les vegades que la gent s’ha apuntat a uns càrrecs. I de tant en tant la llegeixen, i és una manera de dir “hòstia, hi ha una persona que ja en porta cinc, i jo només m’he apuntat a dues o a una, potser em toca, em toca”.» BCN_L2RV_Jove1

Contribueix a generar un sentiment del valor d’allò col·lectiu i de la força del grup:

«És que t’haig de dir que jo no sé el que és el no treballar en equip, per a mi tot és treballar en equip sempre, m’agrada poc fer coses sol, fer coses, “aquesta és la meva feina”.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo no m’imagino fent una cosa sol, fent jo què sé! No, a mi no em motiva, el que em motiva és treballar amb persones.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo crec que hem treballat molt bé en equip, però sí que és veritat que, per exemple, si jo porto un grup, el grup el porto jo sola, llavors he de saber treballar jo sola. Però sí que és veritat que hi ha molt treball en grup, està molt bé.» BCN_L2RV_Jove2

«De decir “vale, si quieres conseguir algo, muévete, junta mucha gente, exponlo y trabaja y cúrratelo”, ¿sabes?» BCN_L2RV_Jove3

Es generen aprenentatges i oportunitats que apropen les persones:

«El fet de treballar en equip em va agradar molt, perquè podies obtenir moltes eines que potser tu mateixa no tenies. Hi ha persones al teu voltant que te les poden proporcionar. Aprens molt més. A més, entens la manera de pensar dels teus companys, de les persones amb les quals col·labores. No ho sé, a mi em sembla molt interessant i molt guai. Era un ambient molt guai. Ens escoltàvem tots, teníem tots molta empatia, molta assertivitat. Era com un cercle... Teníem un bon vincle.» (BCN_L2RV_Jove3)

Permet la presa de consciència dels altres i de les seves necessitats:

«Dubtes de preparar tipus “aquest dia fem això, aquest dia fem allò” i ho has d'intentar complir, però si no ho compleixes doncs t'has d'inventar coses i potser a ells no els agrada, i llavors ja vas amb la mentalitat de “vale, el próximo día lo hablamos todos”, per veure què volen fer en comptes de decidir-ho tu, perquè potser no els agrada, potser és més treball en equip que treballar sola.» BCN_L2RV_Jove2

3.2. Bloc B. Valoració de la comunitat

3.2.1. Taula de freqüències

En aquest bloc de l'informe es presenten els resultats obtinguts amb relació als agents, els moments i els processos que, segons els relats de vida recollits dels tres joves, contribueixen a l'empoderament juvenil i són impulsats per la comunitat. És a dir, amb quins agents, moments i processos la comunitat contribueix a l'empoderament juvenil.

Els resultats obtinguts es poden veure de manera simplificada a la taula següent:

Taula 4. Freqüències de les dimensions de valoració de la comunitat en els relats de vida dels joves

	JOVE 1				JOVE 2				JOVE 3				Totals	
	N	Row rel	Col rel	Tab rel	N	Row rel	Col rel	Tab rel	N	Row rel	Col rel	Tab rel	Absolute	Table-relative
Agents: Administració	9	75,00%	9,00%	5,62%	0	0,00%	0,00%	0,00%	3	25,00%	10,35%	1,88%	12	7,50%
Agents: Altres agents	12	80,00%	12,00%	7,50%	1	6,67%	3,23%	0,63%	2	13,33%	6,90%	1,25%	15	9,38%
Agents: Família	13	68,42%	13,00%	8,12%	3	15,79%	9,68%	1,88%	3	15,79%	10,35%	1,88%	19	11,87%
Agents: Grup d'iguals	12	80,00%	12,00%	7,50%	2	13,33%	6,45%	1,25%	1	6,67%	3,45%	0,63%	15	9,38%
Agents: Professionals/referents	2	14,29%	2,00%	1,25%	11	78,57%	35,48%	6,88%	1	7,14%	3,45%	0,63%	14	8,75%
Espai virtual	0	0,00%	0,00%	0,00%	1	20,00%	3,23%	0,63%	4	80,00%	13,79%	2,50%	5	3,13%
Espais i equipaments	12	41,38%	12,00%	7,50%	10	34,48%	32,26%	6,25%	7	24,14%	24,14%	4,37%	29	18,13%
Moments	11	68,75%	11,00%	6,88%	2	12,50%	6,45%	1,25%	3	18,75%	10,35%	1,88%	16	10,00%
Programes i serveis	19	100,00%	19,00%	11,87%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	19	11,87%
Recursos	10	62,50%	10,00%	6,25%	1	6,25%	3,23%	0,63%	5	31,25%	17,24%	3,13%	16	10,00%
Totals	100	62,50%	100,00%	62,50%	31	19,37%	100,00%	19,37%	29	18,13%	100,00%	18,13%	160	100,00%

Font: elaboració pròpia.

Del total dels 160 codis que descriuen aquest bloc, 100 (62,5 %) pertanyen al relat de la jove 1. Aquesta primera dada ens indica que els altres dos relats seran necessàriament menys productius per a l'objectiu d'aquesta recerca. El relat del jove 2 aporta una freqüència de 31 referències als codis seleccionats (19,37 %), i la jove 3, 29 referències, que representen un percentatge similar al total de cites d'aquest bloc (18,13 %).

Amb relació als codis, el més referenciat en els tres relats de vida ha estat el d'espais i equipaments, amb 29 cites (18,13 %). En segon lloc, la família com a agent, amb el mateix nombre de cites que programes i serveis, que amb 19 cites representen l'11,87 % de cites del bloc de cada un dels codis. La freqüència i la prioritització canvien en els diferents relats. Del que menys parlen els relats analitzats és de l'espai virtual, amb només 5 cites (3,13 %), 4 de les quals estan concentrades en la jove 3.

3.2.2. Descripció de cada codi

Agents

En aquest codi hi ha un total de 75 cites, que corresponen a un 46,88 % del conjunt de cites identificades dins de la categoria de valoració de la comunitat.

Agents. Administració

Hi ha 12 cites que fan referència a les opinions que tenen les persones joves sobre l'Administració com a agents en la comunitat. Això suposa un 7,5 % del total de registres identificats.

Per als joves, fa falta que les persones que treballen a l'Ajuntament generin vincles en el territori.

Les persones que treballen per a l'Ajuntament no han generat un vincle amb el jovent:

«Aquest Espai Jove té un gran problema, i és que està portat per l'Ajuntament. I la gent que hi ha aquí, jo no els conec, jo no he treballat gaire amb ells, però són tècnics, i són treballadors, i no deixen de ser treballadors.» BCN_L2RV_Jove1

El treball se centra a promocionar les activitats:

«Aquí han tingut afectivitats amb el Cau, i sempre ens han ajudat en tot el que hem necessitat. El que passa és que crec que les tècniques que hi ha aquí estan més per promocionar activitats.» BCN_L2RV_Jove1

Sol·liciten més ajuda per a les iniciatives autogestionades:

«En comptes de posar a treballar molts tècnics del barri, donar molt més suport a aquestes entitats que ja funcionen soles, però donar-los moltes més facilitats. És gent que està utilitzant el seu temps lliure per fer reunions i organitzar festes.» BCN_L2RV_Jove1

Agents. Altres agents

Hi ha 15 cites que fan referència a les relacions a les opinions que tenen les persones joves sobre altres agents en la comunitat. Això suposa un 9,38 % del total de registres identificats.

Al llarg de les entrevistes, diverses de les respostes han estat relacionades amb els turistes i amb el que genera la seva presència, per exemple alts costos de tot, tancament de comerços o espais públics col·lapsats. I això fa que en molts casos vagin a altres barris a relacionar-se:

«O sigui, a part que ens estem quedant sense gent del barri per la gentrificació, això fa que també ens quedem sense comerços del barri nosaltres.» BCN_L2RV_Jove1

«Aquí necessitem coses per a la gent del barri, coses per a la gent treballadora, que puguis fer una cervesa a un euro i mig, com a mínim. O que puguis... no ho sé. És que em falta això.» BCN_L2RV_Jove1

Per a la joventut, és important que les persones que treballen com a tècnics siguin del barri o demostrin un sentit d'identitat:

«Aquest Espai Jove té un gran problema, i és que està portat per l'Ajuntament. I la gent que hi ha aquí, jo no els conec, jo no he treballat gaire amb ells, però són tècnics, i són treballadors, i no deixen de ser treballadors.» BCN_L2RV_Jove1

«Crec que aquest tècnic està bé, però per a mi el que és important és que sigui la gent dels barris qui està fent això, saps?» BCN_L2RV_Jove1

S'esmenta que hauria d'incloure's el perfil professional de psicologia a les escoles BCN_L2RV_Jove2

Agents. Família

Hi ha 19 cites que fan referència a les opinions que tenen les persones joves sobre el paper de la família com a agents en la comunitat. Això suposa un 11,87 % del total de registres identificats en aquest bloc.

Per als joves, les seves famílies han actuat com el principal agent socialitzador en la comunitat. En un inici, portant-los a activitats fora de l'horari escolar i, després, animant-los a continuar participant i vinculant-se en la comunitat:

«Però jo tinc molta sort, perquè la meva família m'ha portat ja de molt petit primer a Sant Pere Apòstol, on vaig estar a un grup infantil de teatre i vaig estar fent coses més tradicionals del barri com diables, tabalers, sardanes... Moltes coses.» BCN_L2RV_Jove1

«Mi padre me dijo: "Daniela, empieza a moverte un poco, mira, tengo esto aquí que he encontrado en Internet, ve llamando a tal sitio, a tal otro, y a tal otro, acércate y ve a hablar con la chica".» BCN_L2RV_Jove3

Aprecien el que han fet els seus pares, tant que ho desitgen replicar en el futur com un model de criança:

«En el futur em vindrà de gust i, si un dia tinc fills, m'agradaria que participessin en el barri.» BCN_L2RV_Jove1

D'aquesta mateixa manera, la situació o relació amb els seus pares afecta aquesta socialització en cas de separació, mudança i falta de temps dels pares:

«La meva mare treballava i ja no hi podíem anar. Al casal de nens estava tot complet i llavors vaig dir: "Vale, si mi madre no puede ir no voy a estar yo calentándole la cabeza".» BCN_L2RV_Jove2

Agents. Grup d'iguals

Hi ha 15 cites que fan referència a les opinions que tenen les persones joves com a agents en la comunitat. Això suposa un 9,38 % del total de registres identificats.

Les persones joves prefereixen vincular-se a activitats més per anar amb el seu grup d'amistats que de manera individual:

«Jo he tingut molta sort, més que molts companys meus de classe. Al principi, per a mi el primer era l'escola, jo anava a una escola molt petita, d'una sola línia, i el meu grup de tota la vida era a l'escola. Els meus referents eren gairebé germans, ens vèiem molt i eren el meu grup, amb els qui més em movia, anàvem a fer coses i tal.» BCN_L2RV_Jove1

«Després, vaig estar dos anys en un espai que ja està molt consolidat, el Xiroc, que és al Fort Pienc. Allà hi vaig estar un parell d'anys, fins que llavors varen obrir un cau a Sant Pere Apòstol, i hi vaig anar amb dos companys meus de teatre, que eren molt amics meus.» BCN_L2RV_Jove1

Aprendre a autogestionar-se els ha permès donar solucions a les seves necessitats. S'evidencia un model de corresponsabilitat entre l'Ajuntament, una associació i els joves:

«La veritat és que, en aquest sentit, t'ho deia l'altre dia, una cosa tan senzilla com anar a fer una cervesa amb els teus amics, ara ja tinc un lloc on anar. El tinc a 5 minuts de casa, abans havia d'anar a comprar-me una cervesa i assegurar-me en algun lloc. Ara ja tenim un lloc, estàs

allà, hi ha un jardinet, gent que coneixes, gent del barri, els teus amics. Pots portar qui vulguis, obre moltes hores, i això ha estat una petita empena del Cau, de l'Assemblea de Joves de Ciutat Vella, del govern, que ens va cedir l'espai, però, sobretot, gràcies a l'entitat que es va formar després, sense guanyar res individualment que ha estat obrint cada dia de 17 a 22 h de la nit, com si fos un bar. Jo he fet tornos de barra, com en diem nosaltres, i un munt de joves que estan allà per generar aquest espai al barri. Això és una passada, és molt xulo i es fa des del 2017. Abans, res.» BCN_L2RV_Jove1

«Per Sant Jordi, els nens són els que munten la paradeta, o sigui, posen les roses. O per exemple, a la Castanyada els nens són els qui cuinen les castanyes, i després ho venen per recol·lectar diners i poder marxar de colònies i coses així.» BCN_L2RV_Jove2

Existeix una alta rotació de persones en el seu territori:

«La meua millor amiga l'altre dia em va dir: “Tía, van a hacer una marcha sobre no sé qué, no sé cuántos, ¿te vienes?”. Jo li vaig dir: “Ah, bueno, mira, total, ese día no tengo nada, podemos hacer la marcha y tal”. I sí que hi vam veure gent jove, però ja no els vam veure mai més, o sigui, és com que els veus un cop i no els tornes a veure. Llavors, no ho sé.» BCN_L2RV_Jove2

«És que és molt complicat, és un barri que, quan vas pel carrer, tens menys possibilitats de trobar-te gent que quan vas a Fort Pienc. Tu, al meu barri, no veus gent del meu barri.» BCN_L2RV_Jove2

Agents. Professionals/referents

Hi ha 14 cites que parlen dels referents amb els quals produeixen sentit de comunitat. Això suposa un 8,75 % del total de registres identificats en el bloc.

Per a les persones joves és important tenir referents, que els generin confiança, mostrin amabilitat i siguin acollidors, siguin els seus amics, persones dirigents, dinamitzadores, educadors o voluntaris:

«Per a mi va ser a finals de primer d'ESO, i va ser el descobriment de la vida i de tot, perquè allà va ser on vaig conèixer persones que van ser molt importants per a mi, per a la vida, dirigents, dinamitzadors, educadors i voluntaris que tenien divuit anys, que venien de l'Eixample, i, també, gent del barri. I, ostres, per a mi ha sigut un punt d'inflexió de participació en el barri i també va ser molt promogut per la meua família.» BCN_L2RV_Jove1

«A mi m'agradava molt la gent que hi havia, els professors també, tots molt amables, em van acollir molt bé, em vaig integrar i em van incloure molt bé també al que és sistema que hi ha aquí.» BCN_L2RV_Jove3

Valoren l'acompanyament dels educadors i educadores socials:

«L'Elena em va venir a buscar un dia a l'Institut i em va dir: “Mira, tenemos estas actividades, si vols fer futbol, si vols provar de fer muay thai, si vols podem fer no sé què”. I jo estava superofuscada, “no quería hacer nada, o sea ¿de qué va ésta viniendo aquí a decirme lo que yo tengo que hacer?”. Però després, l'Elena es va guanyar la meua confiança i vaig dir “vale, bueno, va”.» BCN_L2RV_Jove2

Espai virtual

Hi ha cinc cites que fan referència a les relacions que es produeixen entre la comunitat i l'espai virtual. Això suposa un 3,13 % del total de cites dins de la categoria de valoració de la comunitat; és el codi que té menys freqüència d'aparició.

Les persones joves utilitzen les xarxes socials virtuals, però no comenten si busquen informació d'entitats, serveis, recursos del seu territori o si segueixen comptes d'entitats. Evidencien l'eufòria

en accedir a les diferents aplicacions de socialització digital, però després s'esvaeix. Tampoc no manifesten què més fan a banda de mirar, ho esmenten com un procés de navegació:

«A veure, enfocats en l'actualitat... Bé, nosaltres ara anem molt amb les tecnologies, etc., etc., no? I com que estem molt ficats en els moviments, aquests de les aplicacions, el telèfon, les xarxes socials, potser fer alguna cosa que estigui enfocada en això, que probablement els joves ens cridaria una mica més l'atenció.» BCN_L2RV_Jove3

«Pero de normal lo que hacemos es abrir Instagram, abrir TikTok, abrir Twitter, abrir y tal. Hacer un poco de scroll, tener esos como 5 segundos de euforia y de repente como que se apaga, es como "¿qué estaba haciendo aquí? No quiero esto". Y así con todas las redes sociales, una detrás de otra.» BCN_L2RV_Jove3

Espais i equipaments

Hi ha 29 cites que fan referència a les relacions als espais i els equipaments i la joventut. Això suposa un 18,13 % del total de registres dins de la categoria de descripció de la comunitat. Aquest és el codi amb més freqüència d'aparició.

El centre educatiu, després de la família, és el lloc on es fomenta que els infants i els joves es vinculin a la comunitat. No obstant això, depèn del centre educatiu que es pugui accedir a diferents activitats en la comunitat:

«Una representació del barri molt esbiaixada no és una representació del barri real, perquè no tothom del barri s'ha pogut permetre el Sant Felip Neri, però l'escola ha fet una feina de participació en el barri amb moltes iniciatives.» BCN_L2RV_Jove1

Per a les persones joves més actives, és important gaudir, utilitzar espais, serveis, etc. En fer-ho estan reivindicant el barri i demostrant que hi ha comunitat:

«De la política tots en formem part, però per a mi és des del lleure o de formar part dels gegants del teu barri, del teatre, saps? Amb això també fas política. El casal també té moltes ramificacions, té una cosa molt xula, que hi ha moltes coses dins del casal.» BCN_L2RV_Jove1

«El fet de participar en aquestes entitats ja és una simple reivindicació del barri, participant en un cau ja estàs reivindicant el barri i ja estàs creant vida al barri.» BCN_L2RV_Jove1

Alguns joves expliquen que la falta de temps és el motiu pel qual no es vinculen a activitats en la comunitat. Altres joves afirmen que no coneixen tots els espais i equipaments, i uns altres indiquen que hi ha molts equipaments culturals, però fan falta espais lúdics, com ara patis per jugar a pilota, prendre's unes cerveses o fer festes:

«Mira, hi ha una cosa que no està ben resolta. Hi ha una cosa molt clara i és que falten espais per jugar, als infants els falten llocs per jugar i, és més, després, quan van a llocs per jugar... Jo, quan era petit, feia el pati a la plaça de Sant Felip Neri. A l'hora del pati, que durava 30 minuts, venia un grup de 50 guiris i es posaven al mig del nostre camp de futbol. Era una plaça al carrer, però era el nostre camp de futbol, perquè la plaça era el nostre camp de futbol. S'hi estaven durant 20 minuts i et foties.» BCN_L2RV_Jove1

«O vaig al Fort Pienc o me'n vaig a Sant Antoni, perquè aquí no puc fer una cervesa, és així de fàcil. I això està fent que jo me'n vagi del barri. Per tant, és la meva necessitat actual, tenir un lloc per socialitzar aquí al barri, i no el tinc.» BCN_L2RV_Jove1

A continuació s'esmenten els espais que van incloure en l'entrevista: Cau a Sant Pere Apòstol, Fort Pienc, el Xiroc, el Boulder del Centre Excursionista de Barcelona, Sant Antoni, casal d'estiu, Baobab

Associació, Associació Esportiva Ciutat Vella, el PIAJ, les pistes Sant Rafael, FIAC, és a dir, el PIC, Palau Alòs, Casal del Pati Llimona i Barcelona Activa.

Recursos

Hi ha 16 cites que fan referència als recursos de comunitat per a les persones joves. Això suposa un 10 % del total de cites dins de la categoria de valoració de la comunitat.

Les persones joves manifesten que els recursos no han d'enfocar-se només a les entitats o les accions que ja donen resultats i estan organitzades, sinó que també han de donar suport a les propostes que està autogestionant la joventut:

«Crec que de vegades ha costat una mica aquests dos últims anys. En comptes de posar a treballar molts tècnics del barri, donar molt més suport a aquestes entitats que ja funcionen soles, però donar-los moltes més facilitats. És gent que està utilitzant el seu temps lliure per fer reunions i organitzar festes. I, ostres, quan fas una festa, com a mínim dona totes les facilitats, posa'ls-ho fàcil i ajuda'ls molt. Sobretot aquest Sant Joan ens va costar molt i en molts aspectes ha costat molt.» BCN_L2RV_Jove1

«En comptes de posar a treballar molts tècnics del barri, donar molt més suport a aquestes entitats que ja funcionen soles, però donar-los moltes més facilitats. És gent que està utilitzant el seu temps lliure per fer reunions i organitzar festes. I, ostres, quan fas una festa, com a mínim dona totes les facilitats, posa'ls-ho fàcil i ajuda'ls molt. Sobretot aquest Sant Joan ens va costar molt i en molts aspectes ha costat molt.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo, que he estat en més d'una entitat, es nota hi ha prioritats. És guai, perquè quan la prioritat ets tu és guai, però segurament quan la prioritat no ets tu no és tan fàcil tot.» BCN_L2RV_Jove1

Les persones joves no comprenen per què es dediquen recursos a unes entitats o propostes, i a unes altres, no:

«Però, per exemple, a Joves del Centre, que és una entitat a la qual tinc molt de carinyo i és on he començat, on vaig començar, tampoc no se l'ha ajudat gaire en molts aspectes. Hi ha molts entorns culturals dins el meu barri i, en el meu entorn cultural, crec que ha estat una cosa de les persones en concret, que no ha sigut una cosa que els ha cridat i a vegades va per grups socials, i no és una cosa que els motiva.» BCN_L2RV_Jove1

Programes i serveis

Hi ha 19 cites que fan referència als programes i els serveis. Això suposa un 11,87 % del total de registres dins de la categoria de valoració de la comunitat. Aquest és el segon codi que té més freqüència d'aparició dins de la categoria, encara que totes les cites es concentren en un mateix relat.

El jove entrevistat considera que els serveis i els programes són correctes, però que han d'anar acompanyats d'un millor servei, vinculació o interès pel context i la ciutadania:

«Crec que ara és veritat que l'Ajuntament està fent molta feina, però ho està fent molt posant gent a treballar, que fa les 8 hores i se'n va a casa. Que deu viure al Guinardó o també al barri, però no té... A mi em falta una mica.» BCN_L2RV_Jove1

També s'esperen programes i serveis relacionats amb millorar la seva forma de vida, en l'ús dels diners públics. Per exemple, el preu dels lloguers:

«L'altre dia parlava amb uns amics del Pallars, i em venien ganes de plorar, els deia el que pagàvem aquí, i em deien: "Sí, home, no m'ho crec, és impossible". Ells allà, amb un 20 % del

seu sou, paguen la casa. Aquí, si jo volgués pagar-me un pis, un pis per a mi, d'una habitació, hauria d'estar posant un mínim del 60-70 % del meu sou, o sigui, és una bogeria, és una bogeria, és una bogeria.» BCN_L2RV_Jove1

«També que sigui un barri comercial, un barri amb una economia pròpia de barri, que no totes les coses estiguin perquè siguin els diners que vinguin de fora, i que sembla que aquests diners arriben aquí, se'n van a Barcelona, és com... no ho sé. A vegades et sents una mica com la creació de l'economia de Barcelona, hi ha el barri on es consumeix, literalment el barri-museu, i els barris residencials que gaudeixen de tot aquest barri-museu.» BCN_L2RV_Jove1

Considera necessari formar part de la presa de decisions per prioritzar nous espais en els quals estiguin involucrats en la comunitat:

«Hi ha molts entorns culturals dins el meu barri i, en el meu entorn cultural, crec que ha estat una cosa de les persones en concret, que no ha sigut una cosa que els ha cridat i a vegades va per grups socials, i no és una cosa que els motiva.» BCN_L2RV_Jove1

Moments

En aquest codi hi ha un total de 16 cites, que corresponen a un 10 % del conjunt de cites identificades en la categoria de valoració de la comunitat.

Quan es demana als joves que destaquin moments de la seva acció en entitats o accions en el territori, indiquen: situacions de creixement personal, les dificultats del principi, el repte que comportava i, posteriorment, l'assoliment i la satisfacció.

Moments de maduresa

«Que les decisions que prens amb els teus amics no són on anirem de festa o si anem a aquesta discoteca o a aquesta altra, sinó que són com ho farem, quin pressupost, el pressupost, prendre decisions, la pedagogia, el nivell del Cau, l'esperit crític. Jo crec que això m'ha fet créixer i, al final, després, en l'àmbit laboral i en la vida això t'aporta uns valors, i la inquietud que es veu, que la gent veu, i és així.» BCN_L2RV_Jove1

Moments d'aprenentatge

«Buff, un munt de coses, des d'aprendre a treballar, a treballar en grup, aprendre a fer reunions, a entendre tota la preparació que cal per fer un projecte, tot el que es requereix per fer un projecte. Jo amb setze anys ja sabia què era una subvenció, què suposava justificar un projecte i coses així. Jo tot això ho he après, també treballar el dia a dia. El dia de la festa tota la part organitzativa està pendent de tot, que tot funcioni, que arribin els grups, de portar-los el sopar, que tot vagi a temps, tot això són unes taules que et donen tant Joves del Centre com altres.» (BCN_L2RV_Jove1)

Moments de lideratge

«Liderar, prendre decisions, empoderar-te en esperit crític, per a mi és clau. Tu estàs en una assemblea on tots som el mateix i no tens unes directrius externes. Tu estàs portant sol un grup de 70 infants, un grup de 13 joves o de 20 joves, i tu tens exactament la mateixa veu que tots aquests joves i entre tots esteu decidint una part del futur d'aquests infants. Aquesta transcendentalitat en la història de la seva vida, del teu barri, del teu país i del teu món... em sembla molt xula.» BCN_L2RV_Jove1

3.3. Bloc C. Reflexió a la comunitat

3.3.1. Taula de freqüències

Taula 5. Freqüències de les dimensions de reflexió a la comunitat en els relats de vida dels joves

	JOVE 1			JOVE 2			JOVE 3			Totals				
	N	Row rel	Col rel	Tab rel	N	Row rel	Col rel	Tab rel	N	Row rel	Col rel	Tab rel	Absolute	Table-relative
Diàleg intergeneracional: Comunitat Joves	2	22,22%	1,34%	0,98%	1	11,11%	4,54%	0,49%	6	66,67%	18,18%	2,94%	9	4,41%
Diàleg intergeneracional: conflicte	4	36,36%	2,69%	1,96%	1	9,09%	4,54%	0,49%	6	54,54%	18,18%	2,94%	11	5,39%
Diàleg intergeneracional: Joves Comunitat	13	92,86%	8,73%	6,37%	0	0,00%	0,00%	0,00%	1	7,14%	3,03%	0,49%	14	6,86%
Diàleg intergeneracional: Joves joves	13	72,22%	8,73%	6,37%	2	11,11%	9,09%	0,98%	3	16,67%	9,09%	1,47%	18	8,82%
Dinàmiques comunitàries: Poder	6	85,71%	4,03%	2,94%	1	14,29%	4,54%	0,49%	0	0,00%	0,00%	0,00%	7	3,43%
Dinàmiques comunitàries: Vincles	20	74,07%	13,42%	9,80%	2	7,41%	9,09%	0,98%	5	18,52%	15,15%	2,45%	27	13,23%
Factors limitadors	54	73,97%	36,24%	26,47%	9	12,33%	40,91%	4,41%	10	13,70%	30,30%	4,90%	73	35,78%
Factors potenciadors	25	96,15%	16,78%	12,26%	1	3,85%	4,54%	0,49%	0	0,00%	0,00%	0,00%	26	12,75%
Propostes: Canvi	7	77,78%	4,70%	3,43%	1	11,11%	4,54%	0,49%	1	11,11%	3,03%	0,49%	9	4,41%
Propostes: Reforç	5	50,00%	3,36%	2,45%	4	40,00%	18,18%	1,96%	1	10,00%	3,03%	0,49%	10	4,90%
Totals	149	73,04%	100,00%	73,04%	22	10,78%	100,00%	10,78%	33	16,18%	100,00%	16,18%	204	100,00%

Font: elaboració pròpia.

Hi ha un total de 204 cites relacionades amb el bloc de reflexió a la comunitat. Les qüestions més esmentades respecte de la comunitat són les vinculades als factors limitadors (73 cites; 35,78 % del total del bloc), seguides dels vincles en les dinàmiques comunitàries (27 cites; 13,23 % del total del bloc) i els factors potenciadors (26 cites; 12,75 %).

3.3.2. Descripció de cada codi

Diàleg intergeneracional

Diàleg intergeneracional: comunitat-joves

Hi ha 9 cites que fan referència a les relacions que es produeixen entre la comunitat i les persones joves. Això suposa un 4,41 % del total de registres dins de la categoria de reflexió a la comunitat. El primer que es pot assenyalar és que aquest és el subcodi que té menys freqüència d'aparició dins del codi de diàleg intergeneracional.

Les dades obtingudes en aquest subcodi són bastant disperses i no donen gaire informació:

«Jo no he participat gaire en aquestes coses, perquè no m'ha motivat gaire, però sí que es fan coses, es fan taules rodones, sobretot amb altres entitats... No, és que jo no hi he participat. Si ho han fet, jo no hi he participat, i no m'ha interessat mai.» BCN_L2RV_Jove1

«Hay actividades que hacer. En el casal, por ejemplo, hay muchos talleres. No lo sé, hay muchas cosas que hacer, pero es como que al final no se hace.» BCN_L2RV_Jove3

Es podria dir que hi ha un cert reconeixement de les activitats que es fan des de la comunitat, que en general les persones joves identifiquen amb el barri o amb les institucions que hi donen servei (casal), però o bé no interessen o bé perquè, segons que es diu, s'anuncien però no es fan.

Diàleg intergeneracional: conflicte

Hi ha 11 cites que corresponen al subcodi de conflictes. Això suposa un 5,39 % del total de cites identificades a la categoria de reflexió a la comunitat. A les aportacions de les persones joves es fa referència a tres conflictes diferents que es produeixen al barri on viuen. El primer tipus de conflicte és el generat per la presència contínua i durant tot l'any de turistes. Són diferents persones joves les que s'hi refereixen:

«Tu al meu barri no veus gent del meu barri. Aquí, a Sant Pere, cada vegada menys, és pitjor. Sempre havia estat millor que el Gòtic, al Gòtic ja no hi vas perquè està sempre fastiguejat de guiris.» BCN_L2RV_Jove1

Un segon tipus de conflicte és el que es produeix per la qualitat de vida en el barri:

«Estamos buscando a ver si nos podemos ir del barrio. Vivo en una calle supercéntrica y es horrible vivir ahí, porque: uno, es un callejón, dos, es oscura, es supersucia, muchos narcopisos, mucha violencia, muchos robos... Pero así son todas las calles del barrio.» BCN_L2RV_Jove3

El tercer, finalment, es produeix a l'interior dels equipaments (centres escolars) i es refereix a problemàtiques derivades de la participació en les activitats o de les relacions amb els professionals.

Diàleg intergeneracional: joves-comunitat

Hi ha 14 cites que corresponen al subcodi de joves i comunitat. Això suposa un 6,86 % del total de cites identificades a la categoria de reflexió a la comunitat. Les cites obtingudes en aquest subcodi mostren la necessitat de les persones joves de ser reconegudes i que es tingui en compte, en la vida del barri, tot allò que plantegen i fan:

El que passa és que, moltes vegades, a nosaltres el que ens passava és que volíem parlar amb aquestes entitats, amb aquests grups de joves, i ens posaven un tècnic i dius "¿tú quié eres?, saps?". "Ah, molt bé, gràcies per presentar-me'ls, però ja puc parlar amb les joves i amb els joves?".» BCN_L2RV_Jove1

Assenyalen també que no n'hi ha prou amb posar tècnics que treballin amb el jovent. Cal acompanyar i ajudar els projectes i les activitats que entren:

«En comptes de posar a treballar molts tècnics del barri, donar molt més suport a aquestes entitats que ja funcionen soles, però donar-los moltes més facilitats. És gent que està utilitzant el seu temps lliure per fer reunions i organitzar festes. I, ostres, quan fas una festa, com a mínim dona totes les facilitats, posa'ls-ho fàcil i ajuda'ls molt.» BCN_L2RV_Jove1

«Finalment, reconeixen que tenen coses en el barri per a ells i elles, però atribueixen a les seves accions el fet de tenir-les.»

«Sí, bé, al final tot el que tenim és perquè ens han escoltat d'una manera o una altra. Al final, si aconseguim fer cau al carrer, és perquè ens acaben escoltant; que tinguem un local, és perquè ens acaben escoltant.» (BCN_L2RV_Jove1)

Diàleg intergeneracional: entre joves

Aquest subcodi és el que més cites ha obtingut en el codi de diàleg intergeneracional. Són 18 cites, que corresponen a un 8,82 % del total de cites identificades a la categoria de reflexió a la comunitat.

En les aportacions de les persones joves es barregen diferents temàtiques, des de la importància dels amics fins a les problemàtiques derivades de la dificultat econòmica per independitzar-se en el barri o la participació o el seguidisme dels altres. Una de les temàtiques més presents és la que fa referència a l'esperit crític de les persones joves, a les seves reivindicacions i al desig de canviar les coses:

«El fet de participar en aquestes entitats ja és una simple reivindicació del barri, participant en un cau ja estàs reivindicant el barri i ja estàs creant vida al barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Sí que dins de totes aquestes entitats hi ha un percentatge d'inquietud que és reivindicació del barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Aquests llocs de participació no són més que grups de persones i sí que crec que hi ha una cosa que ho canvia, que són grups de persones amb esperit crític, amb ganes de canviar les coses, amb uns valors molt claus.» (BCN_L2RV_Jove1)

Dinàmiques comunitàries

En aquest codi hi ha un total de 34 cites, que corresponen a un 16,66 % del conjunt de cites identificades en el bloc.

Dinàmiques comunitàries: vincles

En aquest subcodi hi ha 27 cites,¹ que corresponen a un 13,23 % del total de cites identificades a la categoria de reflexió a la comunitat. És el subcodi amb més cites, amb molta diferència dels dos que configuren aquest codi.

El tema dels vincles apareix de diferents maneres. Apareix amb relació als vincles generats pels joves quan són infants a l'escola. Aquests vincles faciliten la participació en el barri i en les activitats que s'hi desenvolupen, per exemple, a la Festa Major:

«És curiós que un gran percentatge de persones que surten de l'escola després han acabat participant en el Casal de Ciutat Vella.» (BCN_L2RV_Jove1)

«De seguida ens coneixem molt tots i la gent està més motivada, sobretot tirant endavant la Festa Major. Crec que és el punt on es troba tota la gent i que és molt fàcil que es conegui tothom.» (BCN_L2RV_Jove1)

«El Casal de Joves Autogestionat ha fet molta feina. És un punt de trobada, pots anar allà a fer una cervesa o una coca-cola amb gent i és un punt de trobada molt sa. Abans et trobaves al carrer i no tenies on anar.» BCN_L2RV_Jove1

Torna a aparèixer amb força el tema dels pisos turístics i les problemàtiques que genera pel que fa a la creació de vincles:

«Un barri no és un lloc, és un grup de persones, i, principalment, el que faria és fer que aquest barri s'ompli de persones, no de turistes, i per a mi això és una cosa bàsica, és a dir, no tindràs un barri fins que no omplis els edificis de persones, de gent vivint-hi, de famílies, de tot.» BCN_L2RV_Jove1

Dinàmiques comunitàries: poder

En aquest codi hi ha un total de set cites, que corresponen a un 3,43 % del conjunt de cites identificades a la categoria de reflexió a la comunitat.

Les cites es refereixen a dos temes. D'una banda, als sentiments dels joves amb relació a poder decidir coses que afecten, que importen:

«Sentir que tens poder. El dia de Sant Joan, que és un dia important al barri, jo puc decidir quin grup tocarà a l'Arc de Triomf i soc jo qui decideixo això.» BCN_L2RV_Jove1

«Només sentir que tens la gestió d'un espai és l'hòstia, saps?» BCN_L2RV_Jove1

I, d'altra banda, al sentiment generat en les persones joves per no poder fer coses per la manera neoliberal de funcionament de la societat:

---

¹ ATENCIÓ per què a la taula de codis "enraizamiento" posa només 26

«Em diràs que no puc ocupar el Portal de l'Àngel amb infants perquè els comerços de multinacionals d'allà t'estan pressionant? És a dir, és aquest el motiu pel qual m'estàs dient que no?» BCN_L2RV_Jove1

Factors limitadors

En aquest codi hi ha 73 cites, que corresponen a un 35,78 % del conjunt de cites identificades a la categoria de reflexió a la comunitat. De fet, aquest és el percentatge més elevat de tots els codis elaborats per als relats de vida. Això ja és de per si una dada important, tant amb relació a les característiques de la comunitat analitzada com amb relació a la percepció de les persones que han elaborat els relats de vida.

Hi ha dues problemàtiques que apareixen amb relació al barri i la manera com perceben les persones joves la vida del dia a dia. Cadascuna presenta diferents perfils que es fan palesos en les cites de les persones joves. Els factors limitadors són: a) les característiques del barri i la seva situació actual, i b) la manera com les persones joves s'impliquen o participen en les dinàmiques comunitàries.

Amb relació a les característiques i la situació actual del barri, es plantegen tres factors limitadors. El primer fa referència als canvis generats per la invasió massiva de turistes. Aquest és un factor fortament referenciat per les persones joves en diferents relats de vida:

«Al Gòtic ja no hi vas perquè està sempre fastiguejat de guiris. Sempre, a totes hores i cada dia de l'any, i si hi vas a l'estiu és per plorar. Vas a fer un tomb pel teu barri i els guiris et taponen carrers.» BCN_L2RV_Jove1

«Aquí al barri, vulguis o no, hi ha molt turisme, hi ha més turisme que gent del barri ara mateix. És com que els han fet a tots fora.» BCN_L2RV_Jove3

«És que al final se'ns està convertint en un barri menys barri.» BCN_L2RV_Jove1

Un segon factor destacat, clarament relacionat amb el primer, és el relatiu al canvi en les condicions socioeconòmiques de la vida. Viure al barri i utilitzar els seus serveis s'ha encarit considerablement:

«A vegades, et sents una mica com la creació de l'economia de Barcelona, hi ha el barri on es consumeix, literalment el barri-museu, i els barris residencials que gaudeixen de tot aquest barri-museu. Aquí, si jo volgués pagar-me un pis, un pis per a mi, d'una habitació, hauria d'estar posant un mínim del 60-70 % del meu sou, o sigui, és una bogeria, és una bogeria, és una bogeria.» (BCN_L2RV_Jove1)

«A part que ens estem quedant sense gent del barri per la gentrificació, això fa que també ens quedem sense comerços del barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Ni treballant 40 hores pots pagar-te una habitació.» BCN_L2RV_Jove1

Finalment, el tercer factor destacat, també relacionat amb els dos anteriors, es refereix a les dinàmiques de vida al barri. Unes dinàmiques que fan que la vida no sigui agradable i que forcen les famílies i les persones joves a voler abandonar el barri:

«Estamos buscando a ver si nos podemos ir del barrio. Vivo en una calle supercéntrica y es horrible vivir ahí, porque: uno, es un callejón, dos, es oscura, es supersucia, muchos narcopisos, mucha violencia, muchos robos... Pero así son todas las calles del barrio. Es que... Toda la gente que es del barrio está buscando irse a las afueras.» BCN_L2RV_Jove3

«Es van barallar i van trencar els vidres de tots els portals del carrer, o sigui, una bogeria. Van destrossar el carrer. Els nens per allà corrent com si res.» BCN_L2RV_Jove3

«Sé que els veïns del barri posen cartellets tipus “els veïns estem farts dels crits”, de no sé què de les porqueries, escombraries que hi ha per terra i coses així.» BCN_L2RV_Jove2

El segon factor limitador fa referència a l'actitud de les persones joves, sobretot en relació amb la participació i la implicació en el barri. I això s'intenta justificar de diferents maneres. En primer lloc, per l'actitud de les mateixes persones joves:

«Jo conec gent de la seva classe amb famílies d'origen diferent però que han crescut al barri i que coneixen el barri i el seu interès és més de fer botellot. Anar a discoteques, anar a festes però a consumir, i jo això és el que he viscut. No sé quina és la clau ni què ho pot canviar.» (BCN_L2RV_Jove1)

«Aquest barri mai no ha estat... Quan dic que mai no ha estat a l'alça, vull dir que des dels anys setanta, vuitanta, mai ha estat a l'alça, sempre ha estat a la baixa, quant a la participació.» BCN_L2RV_Jove1

«També et diré que, aquí, amb qualsevol cosa ens conformem, tenim un casal i ja fa tres anys, de la qual cosa no em queixo, però Gràcia té un casal cada dos carrers. Vull dir que aquí de seguida ens conformem.» BCN_L2RV_Jove1

«Però en la participació, com jo la tinc entesa, tinc la sensació que falta feina i falten generacions. [...] Falta una mica la part juvenil del voluntariat on jo he sempre participat.» BCN_L2RV_Jove1

També s'intenta explicar per l'acció o la falta d'acció de les institucions:

«Per exemple, el centre Sant Pere Apòstol és una entitat que té moltes generacions, però sempre ha tingut moltes mancances en la captació de joves, a ajudar a empoderar-se.» BCN_L2RV_Jove1

«Si fos un barri on es fan moltes coses..., però som un barri on es fan molt poques coses. Fa molta pena quan posen traves per tirar endavant un projecte.» BCN_L2RV_Jove1

«Crec que ara és veritat que l'Ajuntament està fent molta feina, però ho està fent molt des de posar gent a treballar, que fa les 8 hores i se'n va a casa.» BCN_L2RV_Jove1

«Quan no ens donen suport, jo crec que és molt més greu perquè dius “hòstia, amb les poques coses que hi ha i ara em posaràs pegues” i és una pena.» (BCN_L2RV_Jove1)

«Aquest Espai Jove té un gran problema, i és que està portat per l'Ajuntament. I la gent que hi ha aquí, jo no els conec, jo no he treballat gaire amb ells, però són tècnics, i són treballadors, i no deixen de ser treballadors.» BCN_L2RV_Jove1

Finalment, s'expliquen les mancances amb relació a la participació en el barri per l'acció de les mateixes famílies de les persones joves:

«Potser és que les generacions dels nostres pares no han sabut transmetre-ho prou. A mi m'ho han transmès, però a la resta de persones no ens han sabut fer també transmetre aquesta cultura de la participació.» BCN_L2RV_Jove1

«Crec que des del punt de vista social i cultural encara falta molta educació de la participació. Tinc la sensació que per un tema no sé si de l'educació, a les escoles, per un tema de grups

socials, no sé per quin motiu és, però falta molt per educar en la participació en el barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Fa pena, però al final falta relleu, estem en processos vitals, com jo, jo soc el més jove, però en realitat estic bastant igual, perquè tots estem trobant feina, tots estem anant a viure a fora, per desgràcia, i és una pena.» BCN_L2RV_Jove1

Factors potenciadors

En aquest codi hi ha un total de 26 cites, que corresponen a un 12,75 % del conjunt de cites identificades en el bloc. Cal ressaltar que se citen molts menys factors potenciadors que limitadors.

Les cites referides als factors potenciadors tenen a veure amb el suport rebut per les persones joves, sigui per part de les institucions i les entitats, dels programes o els serveis o dels tècnics que hi treballen:

«Al Cau, per exemple, sí que ens han donat molt de suport per continuar sempre. Bé, durant la pandèmia ens donaven molt de suport. El tècnic de joventut del barri, l'Oriol Adserol, sempre ens han ajudat molt en un moment que no sabíem si marxaríem del local. Sempre ens donàvem molt de suport.» BCN_L2RV_Jove1

«Jo estava al Cau, tenia setze anys. També el Cau m'ha ajudat molt amb la implicació al barri.» BCN_L2RV_Jove1

«Nosaltres, pel que fa a l'educació en el lleure, sempre hem sigut una prioritat molt gran i el barri ho té molt clar i això és molt guai. Sempre ens han donat molt de suport, fins i tot quan ens han fet una proposta i hem dit "això no, no, això no ho volem més", hem aconseguit el que volíem. També nosaltres ens hem sabut moure, però sí, sobretot al Cau ens hem sentit molt cuidats en aquest sentit.» BCN_L2RV_Jove1

El suport a què es refereixen les persones joves pren diferents formes. Per exemple, que els proporcionen un espai de trobada:

«En aquest sentit, el Casal de Joves Autogestionat ha fet molta feina. És un punt de trobada, pots anar allà a fer una cervesa o una coca-cola amb gent i és un punt de trobada molt sa. Abans et trobaves al carrer i no tenies on anar.» BCN_L2RV_Jove1

«Per a mi va ser a finals de primer d'ESO, i va ser el descobriment de la vida i de tot, perquè allà va ser on vaig conèixer persones que van ser molt importants per a mi, per a la vida, dirigents, dinamitzadors, educadors i voluntaris que tenien divuit anys, que venien de l'Eixample, i, també, gent del barri. I, ostres, per a mi ha sigut un punt d'inflexió de participació en el barri i també va ser molt promogut per la meua família.» BCN_L2RV_Jove1

«També és veritat que, si parlo de Ciutat Vella, jo també he viscut el naixement del Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella, i ha sigut un punt molt fort de trobada dels joves de Ciutat Vella.» BCN_L2RV_Jove1

«Una cosa tan senzilla com anar a fer una cervesa amb els teus amics, ara ja tinc un lloc on anar. El tinc a 5 minuts de casa, abans havia d'anar a comprar-me una cervesa i assegurar-me en algun lloc. Ara ja tenim un lloc, estàs allà, hi ha un jardinet, gent que coneixes, gent del barri, els teus amics. Pots portar qui vulguis, obre moltes hores, i això ha estat una petita empena del Cau, de l'Assemblea de Joves de Ciutat Vella, del govern, que ens va cedir l'espai, però, sobretot, gràcies a l'entitat que es va formar després, sense guanyar res individualment que ha estat obrint cada dia de 17 a 22 h de la nit, com si fos un bar. Jo he fet tornos de barra, com en diem nosaltres, i un munt de joves que estan allà per generar aquest espai al barri. Això és una passada, és molt xulo i es fa des del 2017. Abans, res.» BCN_L2RV_Jove1

Un altre element destacat respecte a aquest suport rebut per les persones joves és que els permet participar en el barri, tenir nous amics i establir noves relacions interpersonals. I, en aquest sentit, possibilita que aquestes persones joves es construeixin i s'empoderin:

«Per a mi, tots aquests llocs de participació no són més que grups de persones, i sí que crec que hi ha una cosa que ho canvia, que són grups de persones amb esperit crític, amb ganes de canviar les coses, amb uns valors molt claus. Per exemple, al casal hi ha valors molt compartits, que són l'autogestió, el feminisme, l'antifeixisme, molts casos...» BCN_L2RV_Jove1

«Alguna cosa bé està fent el Sant Felip Neri pel que fa a participació.» BCN_L2RV_Jove1

«Però sí, jo crec que t'empodera, i et genera també una identitat i formar part d'un grup, de persones, moltes vegades amb ganes de fer les mateixes coses que tu. I al final també et fa accedir a llocs i a espais, que potser d'una altra manera no podries.» BCN_L2RV_Jove1

Propostes

En aquest codi hi ha un total de 19 cites, que corresponen a un 9,31 % del conjunt de cites identificades en el bloc.

Propostes: canvi

De les 19 cites que s'ubiquen en aquest codi, 9 es refereixen específicament a algun tipus de canvi. Suposen un 4,41 % del conjunt de cites identificades al bloc «reflexió a la comunitat».

Les cites de les persones joves recollides en aquest subcodi no plantegen canvis específics més enllà d'assenyalar que caldrien més espais juvenils i que els professionals s'impliquessin més enllà de les hores de feina:

«Crec que ara és veritat que l'Ajuntament està fent molta feina, però ho està fent molt posant gent a treballar, que fa les 8 hores i se'n va a casa. Que deu viure al Guinardó o també al barri, però no té... A mi em falta una mica.» BCN_L2RV_Jove1

«És veritat que ha faltat durant molts anys un espai juvenil al barri. Ara, el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella ha suplert aquesta necessitat molt bé.» BCN_L2RV_Jove1

Propostes: reforç

En aquest codi són 10 les cites que es refereixen específicament a algun tipus de reforç. Suposen un 4,90 % del conjunt de cites identificades en el bloc. Més que parlar pròpiament de reforç, les cites de les persones joves es refereixen a coses que falten. Tanmateix, a partir d'aquí es pot inferir el que caldria reforçar, fonamentalment la creació de xarxes i el voluntariat juvenil:

«El meu barri és un barri una mica rar. Té feina, crec que li falta molta xarxa.» BCN_L2RV_Jove1

«Em falta una mica la part juvenil del voluntariat on jo he sempre participat.» BCN_L2RV_Jove1

«És guai, perquè quan la prioritat ets tu és guai, però segurament quan la prioritat no ets tu no és tan fàcil tot.» BCN_L2RV_Jove1

3.4. Altres codis

Comunitat

En aquest codi hi ha un total de 32 cites, que corresponen a un 4,25 % del conjunt de cites identificades. Aquest és un codi emergent, no té una categoria determinada.

Als barris, la comunitat la generen les persones que hi viuen, la quantitat de turistes fa molt difícil desenvolupar vincles. No obstant això, les persones que fa molts anys que hi viuen, que es coneixen de quan eren menys, mantenen els llaços de comunitat:

«Mira, per a mi hi ha una cosa molt bàsica, és que un barri no és un lloc, és un grup de persones, i, principalment, el que faria és fer que aquest barri s'ompli de persones, no de turistes, i per a mi això és una cosa bàsica, és a dir, no tindràs un barri fins que no omplis els edificis de persones, de gent vivint-hi, de famílies, de tot.» BCN_L2RV_Jove1

«Un cop al mes o així, hi ha moltes persones que fan un petit àpat, en una plaça o un bar, però són persones que fa molts anys que són aquí i que ja es coneixen, perquè viuen al mateix carrer o al mateix edifici. De manera normal, és el que deia, estem tots molt individualitzats.» BCN_L2RV_Jove3

El jove entrevistat argumenta per què és positiu generar espais de presa de decisions conjuntes, espais de participació entre els diferents grups de persones d'una comunitat:

«Liderar, prendre decisions, empoderar-te en esperit crític, per a mi és clau. Tu estàs en una assemblea on tots som el mateix i no tens unes directrius externes. Tu estàs portant sol un grup de 70 infants, un grup de 13 joves o de 20 joves, i tu tens exactament la mateixa veu que tots aquests joves i entre tots esteu decidint una part del futur d'aquests infants. Aquesta transcendentalitat en la història de la seva vida, del teu barri, del teu país i del teu món... em sembla molt xula.» BCN_L2RV_Jove1

«Per tant, per a mi, tots aquests llocs de participació no són més que grups de persones, i sí que crec que hi ha una cosa que ho canvia, que són grups de persones amb esperit crític, amb ganes de canviar les coses, amb uns valors molt claus. Per exemple, al casal hi ha valors molt compartits, que són l'autogestió, el feminisme, l'antifeixisme, molts casos...» BCN_L2RV_Jove1

4. Síntesi

Els resultats obtinguts en aquest informe de relats de vida es triangularan amb els resultats obtinguts en l'informe d'entrevistes portades a terme amb joves de la mateixa comunitat i amb l'informe de grups de discussió que també s'han fet amb diferents agents. La síntesi d'aquest treball és la que dona lloc a l'*Informe de comunitat: Ciutat Vella (Barcelona)*. Tots aquests documents són accessibles en obert al Dipòsit Digital de la UdG.

5. Bibliografía

- MARTÍN GARCÍA, A. V. (1995). «Fundamentación teórica y uso de las historias y relatos de vida como técnicas de investigación en pedagogía social». *Aula*, núm. 7, p. 41-60.
- MAS GARCÍA, X. (2007). «Una mirada creativa hacia el método biográfico». *Encuentros multidisciplinares*, núm. 9 (27), p. 16-21.
- PASSEGGI, M. C. (2011). «Aproximaciones teóricas a las perspectivas de la investigación (auto)biográfica en educación». *Educación y Pedagogía*, 23(61), p. 25-40.

Annex 1. Guió de relats de vida

* Aquest guió ha de servir perquè qualsevol persona de l'equip tingui clar què ha de fer davant una persona jove seleccionada per al relat de vida.

Les trobades

Primera trobada

- Crear un espai de confiança, informal, que connecti una mica la persona entrevistada i l'entrevistador o entrevistadora.
- Presentació de la persona i el projecte de recerca.
- Recollir el consentiment informat.
- Explicar que no es tracta d'una entrevista, no farem preguntes-respostes, sinó que és un relat de vida. Un relat de vida consta de dues a quatre sessions (en funció de com vagi) en què la persona jove pot esplaiar-se i explicar les seves vivències. Al final, quan s'hagin fet totes les trobades i abans d'utilitzar-ho per a la recerca, podrà fer una lectura del que haurem transcrit i comentar el que li sembli.
- Recordar-li que ens interessa conèixer la seva opinió, les seves vivències, i que per això l'hem seleccionat.
- Iniciar el relat de vida, i gravar-ne l'àudio.
- La durada prevista és d'entre una i dues hores.
- Quedar per a la trobada següent.

Trobades de seguiment

- Continuar amb les parts del guió que no s'hagin tractat.
- La durada prevista és d'entre una i dues hores.
- Quedar per a la trobada següent.

Sessió de tancament

- Lectura.

Guió

La persona entrevistadora ha de tenir en compte el següent:

- L'ordre no ha de ser el que presentem.
- Cal anar generant preguntes d'aprofundiment.
- S'ha d'explicar el concepte de comunitat d'HEBE, demanar el concepte de comunitat que sent i que viu la persona jove que farà el relat.
- Si a la persona jove li surten paraules com empoderament o participació, preguntar com entén aquestes paraules.

L'objectiu del relat és saber qui ha acompanyat la persona jove en el procés d'empoderament, saber com s'ha sentit i quin ha estat el seu rol en aquest procés.

Estructura del guió

Bloc 1. Descriptiu

Ens agradaria que ens expliquessis la teva trajectòria amb relació a la participació i la vinculació a aquest territori des que vas arribar/néixer fins al moment actual.

Preguntes/variables que cal tenir en compte per ajudar a aprofundir:

- Diries que ets de Celrà / Girona / Ciutat Vella?
- Quan hi vas arribar / hi vas néixer?
- Què significa per a tu el concepte de comunitat?
- Quina impressió del barri i la comunitat tens o tenies? És la mateixa?
- Quin record tens de petit o petita? Recordes els espais de relació de llavors? I d'ara?
- Com vius el barri? Hi ha moguda?
- En què t'impliques/participes? Per què?
- Per quins serveis/recursos has passat?
- Has anat a l'escola i l'institut al mateix barri/poble? Has fet extraescolars aquí?
- Si no hi has nascut, com recordes el procés d'introducció a la comunitat? Algú t'ha ajudat? En quina mesura t'han ajudat?
- Què entens tu per *participar*?
- Com diries que et vas començar a implicar a participar amb temes del barri/poble?
- Hi ha experiències o pràctiques liderades per joves?
- Hi ha moviments socials (liderats o amb presència de joves) que reivindicuin l'increment de poder de determinats col·lectius?

Bloc 2. Valoratiu

* Cal tenir en compte les dimensions d'empoderament i aprofundir-hi quan calgui (si en el relat surten elements que tinguin relació amb les dimensions)

- A. Amb relació a la història que ens acabes d'explicar i segons la teva vivència, com valores el suport que has rebut en aquesta comunitat? T'has sentit acompanyat o acompanyada?**

Preguntes/variables que cal tenir en compte per ajudar a aprofundir:

- Has trobat algú o els serveis que necessitaves quan els has buscat?
- Has trobat a faltar serveis o recursos?
- Com valores els serveis o recursos que has trobat o que hi ha?
- Penses que hi ha xarxa o xarxes o que es tracta d'un lloc desintegrat on tothom fa la seva?

- Com definiries la relació que tu tens amb la resta d'agents de la comunitat (relacions intergeneracionals?)?

B. A partir de la història que ens has explicat, avui dia diries que formes part activa d'aquesta comunitat? Com definiries la teva activitat o participació?

Preguntes/variables que cal tenir en compte per ajudar a aprofundir:

- (*Si participa en alguna entitat o associació*) Has pogut treballar en equip en aquesta associació o entitat? Has estat molt crític o crítica o t'has apuntat a iniciatives que ja hi havia?
- (*Si no hi participa*) Què fas amb el temps que tens, amb qui ho fas? Com ho fas? Què t'aporta? Què creus que aportes tu als altres?
- Quins són els principals obstacles o dificultats que t'has trobat per poder portar a terme els teus projectes, iniciatives o activitats?
- Hi ha canvi generacional a les entitats/associacions en què participes?
- Has tingut la sensació que han tingut en compte la teva opinió? T'han convidat a algun espai de consulta o decisió de la comunitat?

Bloc 3. Propositiu

- A partir de la teva experiència com a jove que vius en aquesta comunitat/territori, què posaries en relleu i què trobes a faltar?
- Què proposaries pensant en les persones més joves?

Annex 2. Codis i definicions

Categories / Code groups	Número de codi i codi	Definició
Dimensions de l' empoderament (individuals o col·lectives/comunitàries)	1. Autoestima	L'autoestima és una actitud positiva cap a un mateix que permet apreciar-se i valorar-se.
	2. Autonomia	L'autonomia és la capacitat de dotar-se d'objectius i normes propis de comportament que possibiliten prendre iniciatives, emprendre accions i autogestionar.
	3. Capacitat crítica	La capacitat crítica és la capacitat de formular arguments propis i de confrontar-los amb idees externes.
	4. Eficàcia	L'eficàcia és la capacitat d'assolir els objectius o els efectes desitjats.
	5. Identitat comunitària	La identitat comunitària és la consciència de compartir elements socioculturals amb un grup que s'identifica com a comunitat.
	6. Metaaprenentatge	El metaaprenentatge s'assoleix en ser conscient que s'aprèn a partir d'aprenentatges previs.
	7. Participació	La participació consisteix a ser part d'alguna cosa o prendre-hi part.
	8. Responsabilitat	La responsabilitat és la capacitat d'assumir i dur a terme les tasques encomanades i les decisions pròpies, i acceptar les conseqüències que se'n derivin.
	9. Treball en equip	El treball en equip és la interacció d'un grup de persones que, de manera intencionada, col·laboren per aconseguir un objectiu comú.
Descripció de la comunitat	10. Espais i equipaments	Espais físics disponibles (no necessàriament dissenyats per a joves) que es fan servir per a joves (centres cívics, centres educatius, carrer, places, etc.).
	11. Programes i serveis	Estratègies i actuacions coordinades destinades o liderades per la joventut en la comunitat (Administració, entitats, associacions, etc.).
	12. Espai virtual	Espais virtuals i xarxes socials (canals de YouTube, TikTok, comptes de Twitter,

		etc.) liderats per persones joves o adreçats principalment a persones joves.
	13. Moments	Espai temporal on tenen lloc fets importants per al desenvolupament de les persones joves.
	14. Recursos	Recursos econòmics i materials (no humans) disponibles o no disponibles.
	Agents 15. Professionals/referents 16. Grup d'iguals 17. Família 18. Administració 19. Altres agents (col·lectius, moviments, associacions)	Persones o col·lectius que actuen com a referents per al jovent i que prenen un paper rellevant en el seu desenvolupament.
Valoració de la comunitat	20. Factors limitadors	Elements de la comunitat que generen un impacte negatiu per a l'empoderament juvenil. Poden ser tant individuals com col·lectius i externs o interns.
	21. Factors potenciadors	Elements de la comunitat que generen un impacte positiu per a l'empoderament juvenil. Poden ser tant individuals com col·lectius i externs o interns.
	Diàleg intergeneracional 22. Comunitat_Joves 23. Joves_Comunitat 24. Joves_Joves 25. conflicte	— Percepció de la comunitat envers les persones joves. — Percepció de les persones joves envers la comunitat. — Percepció de les persones joves envers la joventut o altres persones joves. — Identificació del conflicte.
	Dinàmiques comunitàries 26. Poder 27. Vincles	Valoració de l'entramat social existent, vincles que s'estableixen i distribució del poder entre ells.
	Estratègies i noves propostes de comunitat per a l'empoderament juvenil 28. Canvi 29. Reforç	Canvis o transformacions que hauria de fer la comunitat, o iniciatives o elements que s'haurien de reforçar per afavorir l'empoderament juvenil (les necessitats poden ser interpretades en clau de proposta).

Dades de contacte:

hebe@udg.edu

@ProyectoHebe

<https://www.projectehebe.com>

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

